

**Primăria satului
CORJEUȚI**

STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A SATULUI CORJEUȚI

2017-2027

APROBAT
Prin Decizia Consiliului Local
Nr. 3/1 din 26 mai 2017

Autori:

Unitatea Specializată pentru Planificare Strategică

Victor Andronic - primar de Corjeuți, Briceni
Antoci Vitalie- viceprimar;
Chisari Doina – secretarul Consiliului Local Corjeuți
Cojocari Svetlana – contabil-șef primăria Corjeuți
Stînca Ghenadie – directorul casei de cultură, specialist pe tineret și sport;
Arman Ana – directorul LT „Corjeuți” din s. Corjeuți
Gaitur Daria – directorul gimnaziului Corjeuți
Gricean Petru – specialist pentru reglementarea regimului proprietății funciare
Andronic Rodica – șef al bibliotecii satești Corjeuți
Costețchii Dorina – medic șef, IMSP Centrul de Sănătate Corjeuți

CONSILIUL PARTICIPATIV LOCAL

Victor Andronic - primar de Corjeuți, Briceni
Antoci Vitalie – viceprimar;
Chisari Doina – secretarul Consiliului Local Corjeuți
Cojocari Svetlana – contabil-șef primăria Corjeuți
Stînca Ghenadie – directorul casei de cultură, specialist pe tineret și sport;
Arman Ana – directorul LT „Corjeuți” din s. Corjeuți
Gaitur Daria – directorul gimnaziului Corjeuți
Gricean Petru – specialist pentru reglementarea regimului proprietății funciare
Andronic Rodica – șef al bibliotecii satești Corjeuți
Costețchii Dorina – medic șef, IMSP Centrul de Sănătate Corjeuți
Bocancea Galina – asistent social;
Patrașca Vasile – specialist tehnician;
Meaun Veronica – directorul grădiniței de copii ”Miorița

CUPRINS:

Nr d/o	Denumire	Pag
I	Necesități și priorități de dezvoltare a satului	7
1	Potențialul socio-uman	8
1.1	Resurse umane	8
1.1.1	<i>Dinamica numărului populației</i>	8
1.1.2	<i>Caracteristici ale aspectelor demografice</i>	12
1.2	Caracteristica grupurilor de persoane vulnerabile	15
1.2.1	<i>Populația săracă</i>	15
1.2.2	<i>Persoane cu dizabilități</i>	16
1.2.3	<i>Minorități etnice/lingvistice</i>	17
1.2.4	<i>Minorități religioase</i>	18
1.2.5	<i>Victime/supraviețuitori ale/ai violenței în familie?</i>	18
1.2.6	<i>Persoane în etate</i>	19
1.3	Forța de Muncă	20
1.3.1	<i>Aspecte ocupaționale</i>	20
1.3.2	<i>Migrația forței de muncă</i>	22
1.3.3	<i>Preocupări pentru drepturile omului</i>	23
1.4	Servicii Sociale	24
1.4.1	<i>Instituțiile de învățământ</i>	25
1.4.2	<i>Cultura</i>	26
1.4.3	<i>Ocrotirea sănătății</i>	28
1.4.4	<i>Protecția socială</i>	29
1.4.5	<i>Serviciile sociale</i>	30
1.4.6	<i>Activități pentru tineret și sport</i>	30
1.4.7	<i>Culte</i>	32
1.5	Concluzii	33
2	Economia Locală	35

Nr d/o	Denumire	Pag
2.1	Mediul de afaceri	35
2.2	Sectorul Agricol	37
2.3	Servicii	39
2.3.1	<i>Serviciile financiare</i>	39
2.3.2	<i>Comerțul</i>	40
2.3.3	<i>Alte servicii</i>	40
2.4	Infrastructura	40
2.4.1	<i>Apă, canalizare</i>	41
2.4.2	<i>Servicii de telecomunicații</i>	42
2.4.3	<i>Sistemul de gazificare</i>	42
2.4.4	<i>Serviciile de transport auto de pasageri</i>	42
2.4.5	<i>Rețeaua drumurilor</i>	42
2.4.6	<i>Fondul locativ</i>	43
2.4.7	<i>Zone de agrement</i>	44
2.4.8	<i>Accesul la infrastructură</i>	44
2.4.9	<i>Preocupări privind drepturile omului</i>	
2.5	Concluzii	45
3	Starea Mediului Ambient	47
3.1	Resurse Naturale	47
3.1.1	<i>Resurse funciare</i>	47
3.1.2	<i>Flora și fauna</i>	48
3.1.3	<i>Resurse naturale</i>	49
3.2	Factori de Poluare a Mediului	50
3.3	Concluzii	52
4	Capacitate Instituțională	53
4.1	Management Administrativ	53
4.2	Reprezentarea și participarea politică	58
4.3	Transparența decizională și participarea cetățenească	64
4.4	Societate Civilă	65

Nr d/o	Denumire	Pag
4.5	Finanțe Publice	65
4.6	Concluzii	69
4.7	Concluzii și recomandări	70
II	Cadrul general al Strategiei	72
5.1	Viziunea	72
5.2	Misiunea	72
5.3	Valorile Strategiei	72
5.4	Obiective Strategice	73
III	Cadrul operațional al Strategiei	73
6.1	Obiectiv Strategic 1	74
6.2	Obiectiv Strategic 2	75
6.3	Obiectiv Strategic 3	76
6.4	Obiectiv Strategic 4	76
IV	Implementarea și Monitorizarea Strategiei	77
7.1	Etape de Implementare	77
7.2	Monitorizarea Strategiei	78
7.2.1	<i>Cadrul instituțional de monitorizare</i>	78
7.2.2	<i>Raportarea și Indicatorii de monitorizare</i>	81
7.3	Riscuri și Impedimente de Implementare	85
V	Planul de acțiuni	87
8.1	Obiectiv Strategic 1	87
8.2	Obiectiv Strategic 2	91
8.3	Obiectiv Strategic 3	93
8.4	Obiectiv Strategic 4	95
	Abrevieri	96

Introducere

Strategia de dezvoltare durabilă a satului Corjeuți reprezintă un document complex elaborat în manieră participativă bazate pe drepturile omului și egalitate de gen.

Scopul proiectului este:

- (I) promovarea principiilor Dezvoltării Durabile la nivel local;
- (II) consolidarea capacităților beneficiarilor în Planificarea Participativă pentru Dezvoltarea Durabilă;
- (III) asistarea localităților partenere în elaborarea Planurilor Strategice de Dezvoltare Durabilă;
- (IV) promovarea unei guvernări locale eficiente și responsabile și a unui proces decizional participativ.

I. Necesități și priorități de dezvoltare a satului Corjeuți

Date Generale, Scurt Istoric

Denumirea:	CORJEUȚI
Anul și data atestării	1618
Poziția geografică	Satul Corjeuți face parte din componența raionului Briceni și este amplasat în partea de Sud la 18 km de la centrul raional Briceni.
Suprafața totală	5250 ha
Numărul de locuitori	7560 persoane
Rețeaua stradală	34 km
Primarul satului	Victor ANDRONIC

Din înscriserile istorice se menționează că satul Corjeuți este datat cu anul 1918, pe timpul domnitorului Radu, situat în partea de sud al raionului Briceni la o depărtare de 18 km de centrul raional și 235 km de la capitala republicii, mun. Chișinău. Este unul din cele mai mari sate din raionul Briceni.

Satul Corjeuți este așezat la poalele lanțului stîncos Carpați, mărginit cu o uriașă stîncă cu un impunător vîrf de piatră ce se numește "Țiglău", prin centrul satului trece rîul Lopatnic .

Satul Corjeuți este un sat mare cu o populație de 7560 locuitori și 2264 gospodării.

Componența națională a satului este următoarea: moldoveni – 99%; ruși, ucraineni, estoni, alte naționalități – 1% .

Satul Corjeuți este o localitate moldovenească cu tradiții de peste 360 ani, amplasată în zona de Nord a Republicii Moldovă. Așezarea fizico-geografică creează avantaje în special ceea ce ține de accesul la căile magistrale Cernăuți-Odesa, Lipcani- Chișinău și a pieței de desfacere din centrele urbane apropiate Edineț, Briceni.

Localitatea este specializată în următoarele activități economice:

- - Agricultură, în special creșterea cartofelor și livezilor;
- - Creșterea animalelor;
- - prelucrarea producției agricole/ brutărie, secție de conserve, uloinițe/
- - comercializarea mărfurilor alimentare și de uz casnic;
- - prestarea serviciilor din agricultură;
- - prestarea serviciilor în construcții;

În localitate activează următoarele instituții social – culturale:

- Primăria,
- Liceul teoretic „Corjeuți”,
- Gimnaziul “Corjeuți”
- Grădiniță de copii “ Miorița”
- IMSP CS Corjeuți
- Casă de Cultură
- Bibliotecă publică
- Filiala poșta Moldovei;
- Asociații de Economii și Împrumut a cetățenilor din sat-2.
- Filiala băncii “Moldincombank”
- Biserica ortodoxă
- Biserica penticostală
- Biserica baptistă
- Biserica adventistă
- Regatul martorilor lui Iehova;

I. POTENȚIALUL SOCIO-UMAN

1.1 Resurse umane

1.1.1 Dinamica numărului populației

Populația totală a satului Corjeuți la 01.01.2017 constituie 7560 persoane. Structura populației pe sexe este reprezentată de 3723 bărbați (49%) și 3875 femei (51%), numărul femeilor fiind mai mare decât numărul bărbaților cu 152 persoane (1,4% din totalul populației). Numărul populației satului deține o pondere de 10.2% din totalul populației raionului Briceni (73958 locuitori)

Comparativ cu 01.01.2015 numărul populației satului a scăzut cu 20 persoane sau cu 0,2% din populația totală. De remarcat că numărul bărbaților a scăzut cu 4 persoane, iar al femeilor a scăzut cu 24 persoane

Rata migrației în localitate reprezintă 4% și a crescut cu 5,6% în 2016 față de 2015

Conform datelor sporul natural este negativ, mortalitatea avansează natalitatea cu 10-22 persoane începând cu anul 2016.

La 01 ianuarie 2017, raportul după gen a populației localității este de 49 % bărbați la 51% femei, femei fiind într-un număr de 152 persoane mai mult ca bărbați. Diferența de genuri din 2015 până în prezent este în continuă scădere pentru ambele categorii bărbați/femei.

Tabelul 1-1 Dinamica populației după genuri

Indicatori	01.01.2015	01.01.2016	01.01.2017	2017/2015
Populația	7589	7576	7569	-20
Bărbați	3720	3708	3724	-4
Femei	3869	3868	3845	-24

În componența populației satului Corjeuți, ponderea cea mai mare o dețin persoanele cu vârsta cuprinsă între 18 – 60 ani, de 62%. Acest fapt este favorabil pentru implicarea categoriei date apte de muncă în dezvoltarea locală.

Din totalul de 2704 de familii existente în comună, 40 sunt familii sărace, în conformitate cu datele prezentate de Direcția Asistență Socială. Această categorie a populației se confruntă cu probleme economice grave, cum ar fi: lipsa de surse financiare pentru procurarea lemnului și a carburanților de foc, pentru acoperirea coșului minimal de consum și cei mai mulți dintre ei necesită acordarea ajutoarelor materiale. Efectiv această stare de lucruri nu diferă mult de la un an la altul.

În ultimii ani a crescut numărul persoanelor în etate singure:- 5 persoane, în prezent sunt 40 de persoane. Această categorie a populației se confruntă cu probleme economice grave, cum ar fi: lipsa de surse financiare pentru procurarea lemnului și a carburanților de foc, și lipsa în apropiere a unui azil pentru bătrâni. Deși pensiile au fost majorate, acestea nu acoperă coșul minimal de consum și cei mai mulți dintre ei necesită acordarea ajutoarelor materiale. Efectiv această stare de lucruri nu diferă mult de la un an la altul.

Este în creștere și numărul locuitorilor cu invaliditate - 226 persoane în a. 2017 față de 168 în a. 2016. Situația social-economică și nivelul de trai scăzut au influențat negativ asupra nivelului de trai al populației.

Tabelul 1-2 Structura populației

1	Populația satului:	Total: femei/ bărbați 7569
	Printre aceștia:	
	- De vârstă preșcolară (1-6 ani)	526
	<i>Dintre aceștia frecventează instituțiile preșcolare</i>	124
	- 6 (7) -18 ani (de vârstă școlară)	1290
	<i>Dintre aceștia elevi în clasele 1-4</i>	354
	<i>Dintre aceștia elevi în clasele 5-9</i>	473
	<i>Dintre aceștia elevi în clasele 10-12</i>	60
	- 18 - 34 ani	2133
	- 35 - 60 ani	2553
	- Persoane cu dizabilități (invalizi)	220
	- Persoane sărace (în conformitate cu Direcția de Asistență Socială)	115
	Familii existente	2704

Componenta etnică a localității este constituită preponderent din moldoveni - 99%, minoritățile etnice deținând doar 1% (32 de persoane)

Tabelul 1-3 Componenta etnică a populației

3	Componenta etnică a populației	Total
	Moldoveni	7553
	Ruși	4
	Ucraineni	15
	români	6
	Altele	10
	Total	32

Sursa: Primăria s. Corjeuți

În localitate este prezent fenomenul migrațional.

Conform datelor primăriei putem constata că numărul localnicilor care pleacă oficial din localitate cu diferite scopuri se află în creștere rapidă: de la 780 de persoane (10% din numărul total de locuitori) în anul 2015 pînă la 2200 locuitori (29%) în anul 2017. De menționat că acestea sunt datele oficiale, datele neoficiale sunt cu mult mai mari.

Cel mai reprezentativ grup al emigranților îl constituie grupul de vârstă 20-45 ani. Aceste persoane reprezintă un segment al forței de muncă care ar putea fi atrasă pentru dezvoltarea localității. Cele mai solicitate țări pentru emigrare a populației din localitate sunt Franța, Rusia, SUA, etc.

Migrația ilegală peste hotare a persoanelor are consecințe nefaste asupra dezvoltării localității: determină apariția și dezvoltarea unor fenomene sociale negative și aume:

-copiii fără grija părintească; - familii defavorizate; -localitate fără tineret și fără forță de muncă. Fluxul de migrație continuă cu regularitate, intensificându-se, mai ales, în timpul lucrărilor sezoniere, motivul emigrării fiind îmbunătățirea calității vieții și căutarea unor condiții mai bune de trai.

Tabelul 1-4 Migrația populației

4	Migranți (pe țări de destinație)	Total:
	Franța	1987
	Rusia	70

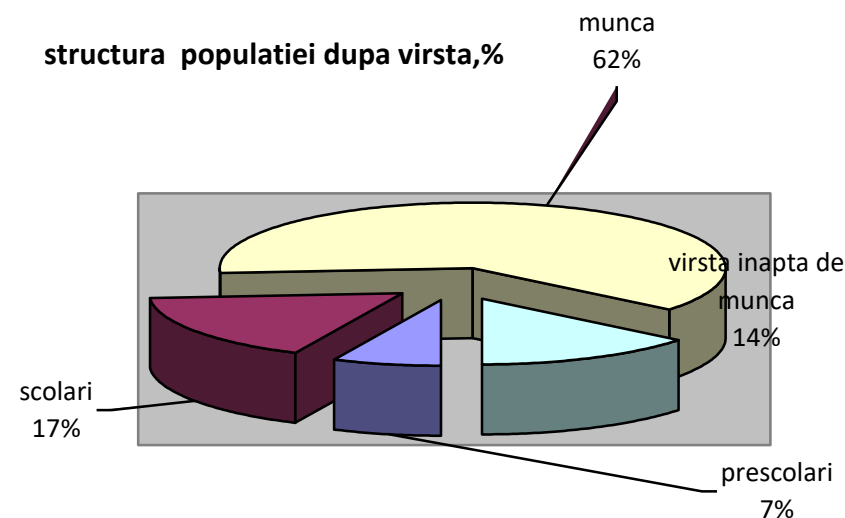

4	Migranți (pe țări de destinație)	Total:
	SUA	25
	România	75
	Izrael	8
	Spania	20
	Italia	15
	Total	2200

Sursa: Primăria s. Corjeuți

1.1.2 Caracteristici ale aspectelor demografice

Structura după vârste a populației se prezintă, pentru anul 2017, ca una favorabilă (pentru prezent), deoarece grupele de vârstă cele mai reprezentative constituie populația activă, dar poate deveni populației. Această situație este cauzată de faptul că prima grupă mare de vârstă (0-14 ani) care va asigura completarea contingentului populației active din punct de vedere economic este în stagnare. Satul Corjeuți se va confrunța în următorii 5 ani cu o sporire a procesului de îmbătrânire a populației, care va determina o presiune demografică în descreștere. Asemeni, Republica Moldova se confruntă la nivel global cu un proces de îmbătrânire demografică, datorat în principal scăderii natalității care a determinat reducerea absolută și relativă a populației tinere (0-14 ani). Astfel că, creșterea numărului locuitorilor în vârsta de peste 60 ani, care constituie 17% din totalul populației, relevă că satul intră în categoria localităților cu tendințe de îmbătrânire a populației.

Tabelul 1-5 Structura pe grupuri de vîrstă a populației, persoane la începutul anului

Anul	2015	2016	2017
	7589	7576	7569

Anul	2015	2016	2017
	7589	7576	7569
0-4	377	362	324
5-9	484	475	487
10-14	494	490	478
15-19	568	570	519
20-24	619	644	621
25-29	625	621	609
30-34	527	572	619
35-39	517	515	506
40-44	529	534	542
45-49	460	481	477
50-54	466	395	394
55-59	488	496	488
60-64	289	316	335
65-69	299	302	294
70-74	273	254	249
75-79	219	232	254
80-84	152	126	176
85+	203	191	197

Sursa: Primăria com. Corjeuți

Numărul persoanelor plecate neoficial la muncă peste hotare în 2017 este de 2200 persoane. Numărul lor este în creștere față de anul 2012, când au plecat 682 persoane. Migranții selectează din destinațiile ce le oferă, în primul rând, oportunități favorabile de angajare. Majoritatea celor plecați preferă Franța. Lipsa de oportunități economice, însoțite de un nivel de guvernare sub așteptările populației sunt unii din factorii principali ce îi forțează pe migranți să părăsească țara. Majoritatea emigranților moldoveni încearcă să scape de șomaj sau sărăcie, sau ambele. În cel mai des caz fiind o migrație voluntară motivată de factori economici. Conform datelor oficiale în localitate în 2016 au revenit 49 persoane și au plecat 27 de persoane.

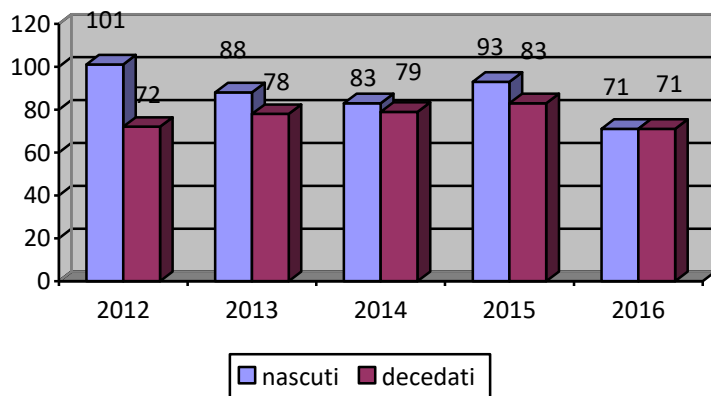
Numărul populației se menține aproape la nivel, sporul natural fiind pozitiv. În anul 2012 natalitatea a înregistrat cel mai mare număr de copii născuți - 101, pe când în anul 2017 s-au înregistrat doar 71 de copii născuți, și respectiv 71 cazuri de deces în rândul populației.

Tabelul 1-6 Natalitatea, mortalitatea și migrațiunea populației, persoane la începutul anului

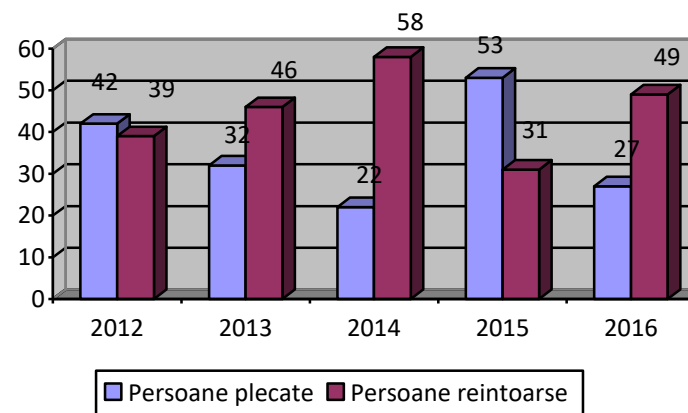
Perioada	Născuți	Decedați		Numărul persoanelor venite, oficial	Numărul persoanelor plecate, oficial	Numărul persoanelor plecate, neoficial
		Total	inclusiv copii până la 1 an			
2012	101	72	0	39	42	682
2016	88	78	0	46	32	985
2014	83	79	0	58	22	1312
2015	93	83	0	31	53	1756
2016	71	71	0	49	27	2200

Sursa: Primăria s. Corjeuți

Evoluția natalității în ultimii cinci ani

Evoluția migrației în ultimii cinci ani

Durata medie a speranței de viață în satul Corjeuți se prezintă mai mică decât media pe Republica Moldova (de 69,1 ani), aceasta oscilând din an în an, de la 62,5 anii 2009 la 68,5 ani în anul 2016.

Media speranței de viață la bărbați este mai mică ca la femei, în mediu cu 8 ani; acest indicator nu poate lăsa indiferentă populația localității și, în deosebi APL Corjeuți, care necesită atitudini și acțiuni întru re-direcționarea tendinței indicatorului spre sporirea acestuia.

Tabelul 1-7 Durata medie a speranței de viață la naștere

	2014	2015	2016
Ambele genuri	62,5	64	78
Bărbați	61	57	76
Femei	64	71	81

Printre principalele cauze de deces a populației localității sunt bolile cardiovasculare, hepatice, boli ale aparatului digestiv. Între cazurile de morbiditate predomină afecțiunile aparatului cardiovascular.

În localitate nu sunt înregistrați bolnavi SIDA, dar sunt înregistrați bolnavi de tuberculoză, alcoolism, boli psihice.

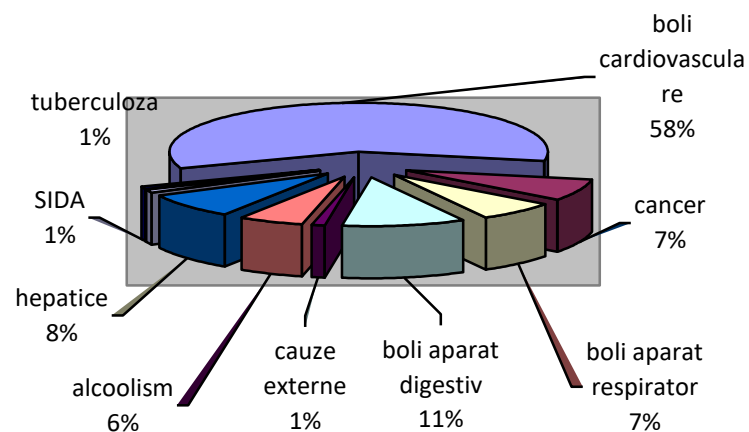
1.2 Caracteristica grupurilor de persoane vulnerabile

1.2.1 Populația săracă

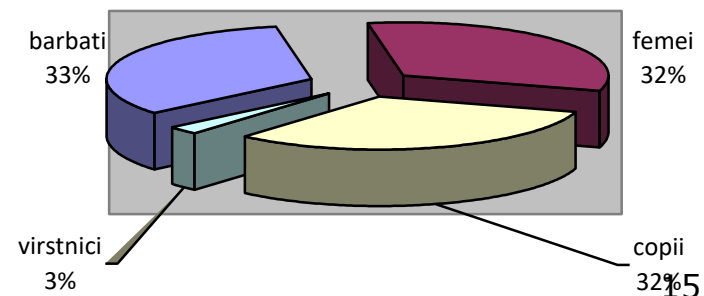
Categoria populației sărace în satul Corjeuți constituie 4,8% din numărul total al locuitorilor satului, ponderea cea mare o detin bărbați, urmași de femei și copii. Persoanele în etate și persoanele cu dizabilități, au preponderent venituri din gospodăriile agricole individuale, practică o agricultură de subzistentă și participă foarte puțin la schimburile comerciale.

Principalele cauze ale săraciei sunt specifice majorității localităților rurale din republică: venitul familiei nu corespunde

cauzele morbiditatii, 2011

structura categoriei sarace a populatiei, 2011

cheltuielilor elementare de întreținere, salariile și pensiile sunt mizere, iar lipsa locurilor de muncă în localitate și mai mult înrăutățesc situația.

Deși comparativ cu multe localități rurale din republică rata sărăciei nu este înregistrată a fi mare, totuși constatăm un nivel de trai departe de a fi numit decent.

Tabelul 1-9 Populația săracă

Total săraci	Procentul din populația totală	Numărul de gospodării	Bărbați	Femei	Copii	Vârștnici	Persoane cu dizabilități	Romi	Gospodării conduse de femei	Gospodării conduse de bărbați
222	4,8	86	76	74	72	6	14	-	10	1

Sursa: Primăria com. Corjeuți

1.2.2 Persoane cu dizabilități

Numarul de persoane cu grad de invaliditate este considerat a fi mediu și constituie 5,8 % din populație. Majoritatea lor sunt cu dizabilități fizice (93,2%), ponderea constituind femeile (60%). 9 persoane cu handicap fizic se deplasează cu scaune cu rotile. Lipsa de acces pentru scaune cu rotile la instituțiile publice, magazine crează obstacole pentru obținerea unor servicii elementare. Condițiile sanitar-igienice în care trăiesc ei sunt satisfăcătoare. Indemnizațiile pe care le primesc, media indemnizației pe localitate este de 500 lei lunar, nu acoperă nici strictul necesar de cheltuieli. Majoritatea sunt în incapacitate de muncă. De menționat că asistenții sociali sunt receptivi la necesitățile lor și autoritatea locală se implică după posibilitate în soluționarea problemelor lor.

Procesul de incluziune a acestora în societate este în derulare, deoarece vizează schimbarea unei mentalități, și este unul de durată și care trebuie abordat prin activități constante și consecvente.

Motivul pentru care persoanele cu dizabilități nu se bucură de acces comun, cu celelalte persoane, la spațiul public este pentru că acestora nu le este oferită o distribuție uniformă în societate, ci sunt sprijinite doar de anumite instituții.

Tabelul 1-10 Persoane cu dizabilități

Invaliditate absolută	Cu dizabilități mintale	Inclusiv Femei cu dizab. mintale	Cu dizabilități fizice	Bărbați cu dizabilități fizice	Femei cu dizabilități fizice	Copii cu dizabilități	Persoane care au grijă de femei cu dizabilități	Persoane care au grijă de bărbați cu dizabilități	După gradul de invaliditate
444	30	18	414	198	216	31	15	26	gr.I -39 gr.II - 294 gr.III - 29 copii inv. -31 inv.din copil.-51

Sursa: Primăria sat. Corjeuți

1.2.3 Minorități etnice/lingvistice

Minoritățile etnice sunt reprezentate de 32 persoane, dintre care ruși (1.2%), ucraineni (4.7%), 6 români și 31.2% alte etnii. Femeile constituie 71.7% din această categorie. Fiecare dintre reprezentanții numiți formează familii locale împreună cu un membru din comunitate.

Totii reprezentanții minorităților etnice în comunitate vorbesc limba română (posedă grad diferit de cunoaștere), se implică și beneficiază de toate serviciile comunității la egal cu toți ceilalți membri.

Tabelul 1-11 Minorități etnice/lingvistice

Minorități etnice	Bărbați aparținând minorităților etnice	Femei aparținând minorităților etnice	Ucraineni	Ruși	Români	Alte
32	9	23	15	4	6	10

1.2.4 Minorități religioase

Cu privire la minorități religioase, populația satului Corjeuți este constituită din:

- 71,1% din creștini ortodocși, care frecventează biserica creștin-ortodoxă "Arhanghelul Mihail și Gavril",
- 5,9 % din creștini pentecostali, care frecventează biserica "Maranata"
- 2,3 % din creștini bapțiști, care frecventează biserica evanghelică;
- 1,0% din creștini Adventiști de Ziua a șaptea
- 19,8% martori a lui Iehova;

În localitate nu au fost înregistrate conflicte religioase. Persoanele de alte confesiune susțin că nu au remarcat fapte de discriminare, mulți din ei fiind antrenați în instituțiile publice și se implică în procesul decizional local.

1.2.5 Victime/supraviețuitori ale/ai violenței în familie?

Termenul de „violența în familie” în majoritatea cazurilor este acceptat ca o normă de viață, femeile nu constientizează gravitatea problemei. Cu regret această situație poate fi atribuită pentru majoritatea comunităților rurale din republică.

Două adresări oficiale ce țin de violența în familie pentru anul 2016 au fost înregistrate, neoficial această problemă există.

Principalele cauze ale violenței în familie o serveste sărăcia, alcoolismul, neocuparea în câmpul muncii. Nedecararea violenței în familie este rezultat al fricii, rușinii, lipsei de informare cu privire la drepturile omului și la serviciile existente, oferite gratis de organele naționale, susținătoare în acest domeniu. De menționat ca fenomenul migrațional care a lasat multe familii cu unul din soți „a contribuit” la scăderea numărului de cazuri de violență.

1.2.6 Persoane în etate

Persoanele în etate reprezintă una din cea mai vulnerabilă categorie socială existentă în localitate, majoritatea dintre care trăiesc în sărăcie. Cu regret este evidentă îmbătrânirea populației, ca rezultat al scăderii natalității și migrației tinerilor. Persoanele în etate reprezintă 2,5% din populație, dintre care 73% sunt femei. Dintre acestea 87 persoane au vîrsta cuprinsă între 80-84 ani și 23 persoane cu vîrsta de peste 85 de ani. Majoritatea persoanelor din categoria dată dețin un teren agricol, pe care-l îngrijesc pentru a-și asigura existența.

Această categorie a populației se confruntă cu probleme economice grave, cum ar fi: lipsa de surse financiare pentru procurarea lemnului și a carburanților de foc, și lipsa în apropiere a unui azil pentru bătrîni. Deși pensiile au fost majorate, acestea nu acoperă coșul minimal de consum și cei mai mulți dintre ei necesită acordarea ajutoarelor materiale. Efectiv această stare de lucruri nu diferă mult de la un an la altul.

Tabelul 1-12 Persoane în etate

Total persoane în etate / Mai mari de 75 ani/	Femei în etate	Persoane singure în etate	Femei singure în etate	Vârșnici cu dizabilități	Femei în etate cu dizabilități
617	314	40	32	15	8

Sursa: Primăria sat. Corjeuți

Situația social-economică și nivelul de trai scăzut au influențat negativ asupra nivelului de trai al populației. În general populația satului se confruntă de următoarele probleme: starea economică precară, lipsa locurilor de muncă, sporul natural scăzut, pensii mici, potențialul redus al administrației publice locale de a ajuta categoriile social-vulnerabile.

1.3 Forța de Muncă

1.3.1 Aspecte ocupaționale

În perioada analizată predomină populația aptă de muncă, care constituie 54,9% (4177 persoane) din numărul total al locuitorilor, însă doar 2326 persoane sunt active, adică 55,6% din totalul celor apti de muncă. O analiză mai detaliată a forței de muncă după domeniile de activitate relevă că o particularitate a populației satului este dependența excesivă de agricultură, și respectiv, de condițiile climaterice.

Tabelul 1-13 Dinamica structurii populației după domenii de activitate

Categoriile sociale	2014	2015	2016
Populație activă	4189	4155	4177
Populație ocupată în economie, inclusiv:			
- în agricultură	1766	1725	1710
Învățământ și educație preșcolară	151	152	152
Ocrotirea sănătății	40	40	39
Servicii și comerț	82	80	86
Administrație Publică Locală și asigurarea ordinii publice	26	25	25
Altele	435	407	314
Șomeri	1689	1726	1851
Populație inactivă	1592	1603	1640

Sursa: Primăria sat. Corjeuți

Astfel, marea majoritate a populației este ocupată în agricultură. În această ramură activează circa 40.9% din populația activă. Sfera învățământului cuprinde 3.6%, în sfera comercială – 2.0%, iar în administrația publică locală activează 0.5% persoane.

Numarul de someri oficial inregistrați constituie 44.3% din populația aptă de muncă, iar populația inactivă constituie 39.2% din populația totală. Această situație este mai aproape de catastrofală pentru dezvoltarea economică locală.

Tabelul 1-14 Ocupația populației, la începutul anului, persoane

Nr.	Indicatori	2014	2015	2016
1.	Total populație (r.2+r.5)	7570	7589	7598
2.	Populația economic activă ¹	4189	4155	4177
3.	Populație ocupată în economie ² , inclusiv	2500	2429	2326
4.	Șomeri ³	1689	1726	1851
5.	Populație inactivă	1592	1603	1640

Populația angajată în câmpul muncii în anul 2016 reprezintă doar 2326 persoane, circa 55,6% din totalul populației apte de muncă.

Numărul persoanelor angajate cunoaște o tendință de descreștere, mai puțin cu 174 persoane angajate în 2016 față de persoane angajate în anul 2014.

Conform repartizării după forme de proprietate, în 2016, populația a fost ocupată în unități cu forma de proprietate privată în măsură mai mare, de 77.2%, precum și în unități cu alte forme, 13.4%. Acest fapt se datorează unui proces de dezvoltare a micului business în localitate.

Tabelul 1-17 Repartizarea populației ocupate pe forme de proprietate, persoane

Anul	2014	2015	2016
Total	2500	2429	2326
Inclusiv:			
publică	217	217	216
privată	1848	1805	1796
alte forme	435	407	314

¹ Populație economic activă – persoane care constituie forța de muncă disponibilă, capabilă de muncă, incluzând populația ocupată și șomerii.

² Populație ocupată în economie – persoane care desfășoară o activitate economică sau socială producătoare de bunuri și servicii în scopul obținerii unor venituri în formă de salarii sau alte beneficii.

³ Șomer – persoană în vârstă de muncă, care nu lucrează și este în căutarea unui loc de muncă.

Majoritatea celor economic activi au studii medii (46.0% din total), și doar 13.7% sunt cu studii superioare, 1.2% sunt cu studii superioare incomplete și 20.2 % au studii speciale.

Numărul persoanelor cu studii superioare este în descreștere lentă, cu 5 persoane, din 2014 până în 2016, numărului de persoane cu studii medii crește, cu 10 persoane din 2014 până în 2016.

Tabelul 1-18 Nivelul educațional al populației economic active, persoane

	2014	2015	2016
Total	2500	2429	2326
Studii superioare	325	329	320
Studii superioare incomplete	25	25	29
Studii speciale	450	465	470
Studii liceale	415	435	420
Studii medii (9 clase)	1270	1161	1071
Studii primare	15	14	16
Fără studii	0	0	0

Din lipsa unui proces de dezvoltare a situației social-economice locale se atestă lipsa locurilor vacante de muncă în toate sectoarele economiei.

1.3.2 Migrația forței de muncă

În afara localității activează 15 persoane, 91 % din ei în centrul raional. Zilnic se deplasează tur-retur. În afară de aceasta peste 25 de persoane în vârstă aptă de muncă își fac studiile în diverse instituții de învățământ superior și mediu de specialitate. Nu sunt angajați în câmpul muncii peste 1851 de persoane. Din lipsa locurilor de muncă în localitate și din lipsa posibilității de a beneficia de cote de teren, cu excepția cazurilor de donare sau moștenire, majoritatea tineretului emigrează la muncă peste hotare.

Pe termen îndelungat, cu caracter stabil, sunt plecați peste hotare 1750 de persoane (23%), iar 450 persoane (5,9 %) merg anual la lucrări sezoniere. Rezultatele unui studiu realizat asupra cetățenilor plecați peste hotare este reprezentat în tabelul ce urmează.

 Tabelul 1-19 Migrația forței de muncă

Categorii sociale	Nr. de persoane	Structura, %
Total populație:	7598	100
Din ei activează în afara satului	2200	28,9
Inclusiv:		
- emigrați în afara satului	2200	28,9
- în alte localități		
Din ei cu caracter stabil	1750	23,0
Sezonier	450	5,9

Sursa: Studiu realizat de Primăria sat. Corjeuți

1.3.3 Preocupări pentru drepturile omului

Numarul de someri oficial inregistrati constituie 44,3% din populația aptă de muncă, iar populația inactivă constituie 21,5% din populația totală. Numărul șomerilor este în creștere.

În satul Corjeuți angajări neformale sunt, majoritatea sunt cu caracter sezonier. Locuri de munca unde populația se angajează neoficial sunt: angajarea cu ziua la proprietari de terenuri mici agricole, acordarea servicii transport / confecționare / comerț / frizerie / reparații / construcții / servicii de specialitate / s.a.

Din categoria angajaților neformali majoritatea sunt agenți ce activează în domeniul agriculturii. Majoritatea angajaților sunt sezonieri; conform datelor neoficiale la lucrări participă împreună cu părinții și copiii.

Principalii furnizori de servicii de ocupare a forței de muncă în cadrul comunității sunt institutiile de învățământ, instituții de menire social-culturală, primăria, gospodăriile țărănești, întreprinderile din comerț și producere, persoane individuale.

Tabelul 1-20 Principalii furnizorii de servicii de ocupare a forței de muncă în cadrul comunității

Furnizorii de servicii de ocupare a forței de muncă	Descrierea serviciului	Principalii beneficiari
APL	Servicii publice	Populația localității
Instituțiile de învățământ	Instruire, educație	Copii și elevi din cadrul instituției
Instituții de menire social-culturală	Asistența socială, organizarea activităților culturale, biblioteci	Grupurile social vulnerabile, populația localității
Centrul medicilor de familie	Asistența medicală	Bolnavii din localitate
Gospodării țărănești	Servicii agricole	Consumatorii
Persoane individuale	Servicii specializate	Persoane fizice și juridice
Agenți economici	Servicii, comerț, producere	Populația, consumatorii

1.4 Servicii Sociale

Satul Corjeuți, precum și toate localitățile din republică, are tradiții frumoase în ceea ce privește educația copiilor, care mențin nivelul moral și spiritual al comunității în general. Sistemul educațional existent în localitate este reprezentat de următoarele niveluri:

- Preșcolar (grădinița de copii), cu o capacitate de 220 copii, frecvențează 130 copii,
- Primar/Gimnaziu Corjeuți, cu o capacitate de 480 elevi, frecvențează 314 elevi.
- Primar / Liceul Teoretic Corjeuți, cu o capacitate 640 de elevi, frecvențează 383 elevi.

Obiectul major al procesului educațional este - formarea și pregătirea copiilor pentru viață și activitate într-o societate democratică, precum și adaptarea lor la condițiile mereu schimbătoare ale societății.

1.4.1 Instituțiile de învățământ

Tabelul 1-21 Instituțiile de învățământ

Instituția	Cine frecventează	Câți copii	Limba de predare	Accesibilitatea (localizarea)
Grădinița de copii	Copiii din localitate de vîrsta preșcolară	130	Română	Centrul localității
Gimnaziu	Copii din localitate	314	Română	Centrul localității
Liceu	Copiii din localitate	383	Română	Centrul localității

Educația preșcolară

Educația preșcolară în satul Corjeuți se realizează în cadrul grădiniței de copii "Miorița". Grădinița este amplasată în partea de nord a satului și are o capacitate de 220 locuri, este frecventată în mediu de 130 copii, ceea ce constituie 20,86%. În localitate locuiesc 623 copii de vîrstă preșcolară.

Din categoria copiilor ce nu frecventează grădinița menționăm: copii care locuiesc la o depărtare de mai mare de 4 km, copii din familii social vulnerabile.

Corpul didactic al grădiniței este constituit din 25 persoane, fiind suficient pentru asigurarea bunei funcționări a instituției. Instituția dispune de 9 săli de studii. Starea tehnico-edilitară a grădiniței este bună. Edificiul grădiniței a fost construit în anul 1988. Acesta parțial a fost reparat capital în anul 2016; sistemul de încălzire conectat la gaz, sistemul de canalizare și apă, sistemul de energie electrică. La moment e necesar să fie reparat să se efectueze termoizolarea fațadei clădirii. Problemele principale ale grădiniței țin de dotarea cu materiale didactice, jucării și mobilier pentru 2 grupe.

Educația școlară

Liceul din localitate are o capacitate de 640 de locuri, clădirea a fost dată în exploatare în anul 1973. Actualmente în școală sunt 383 elevi. Capacitatea de utilizare a edificiului este 60 %. Școala activează într-un singur schimb de la ora 07.30 până la 15.30. Liceul dispune de 25 săli de clasă, o sală de sport,

ospătărie, sală de calculatoare cu 16 computere, cabinet psihologic dotat cu mobilier, bibliotecă cu sală de lectură (24 locuri), cu un fond de 21200 exemplare de lectură artistică și un fond de 10120 de manuale, 1 calculator, un copiator. Elevii au posibilitatea să frecventeze 3 secții sportive și 3 cercuri de interese.

În liceu activează 35 de cadre didactice, din care 33 cadre cu studii superioare și 2 - studii medii speciale. Vârsta medie a profesorilor este de 45 de ani. Gradul de școlarizare constituie 99%. Nota medie de însușire constituie 7,2.

În liceu sunt copii care au o rată mare de absență de la ore, în deosebi în perioada lucrărilor agricole. Din această categorie fac parte în special copiii din familii social vulnerabile, care sunt nevoiți să muncească împreună cu părinții pentru a câștiga surse suplimentare pentru trai.

Majoritatea absolvenților liceului își continuă studiile la instituțiile de învățământ din țară și de peste hotare.

Gimnaziu din localitate are o capacitate de de 480 de copii, clădirea a fost construită în anul 1934. Actualmente în școală sunt 314 elevi. Capacitatea de utilizare a edificiului este 65 %. Școala activează într-un singur schimb de la ora 07.30 până la 15.30. Gimnaziul dispune de 15 săli de clasă, ospătărie, sală de calculatoare cu 15 computere, bibliotecă, 1 calculator, un copiator. Elevii au posibilitatea să frecventeze 2 cercuri de interese.

În Gimnaziu activează 25 de cadre didactice, din care 22 cadre cu studii superioare și 2 - studii medii speciale. Vârsta medie a profesorilor este de 45 de ani. Gradul de școlarizare constituie 99%. Nota medie de însușire constituie 7,2.

În Gimnaziu sunt copii care au o rată mare de absență de la ore, în deosebi în perioada lucrărilor agricole. Din această categorie fac parte în special copiii din familii social vulnerabile, care sunt nevoiți să muncească împreună cu părinții pentru a câștiga surse suplimentare pentru trai.

Majoritatea absolvenților Gimnaziului își continuă studiile la liceu, instituțiile de învățământ din țară și de peste hotare.

La gimnaziu lipsește o sală sportivă. Nu este amenajat terenul sportiv, nu este îngrădit terenul Gimnaziului, Necesită reparație capitală viceul.

1.4.2 Cultura

În comună există o *Casă de cultură* cu 600 locuri, care a fost dată în exploatare în anul 1965. Aici

activează 2 specialiști. Casa de cultură, dispune de sistem de încălzire, mobilier nou, dar nu dispune de mijloace tehnice audio-vizuale și specialiști necesari pentru o activitate productivă. Numărul locurilor satisface necesitățile comunității. Manifestările culturale se desfășoară țin de sărbătorile tradiționale ale neamului și sunt foarte atractive, dar organizarea lor necesită mijloace financiare care sunt insuficiente.

Casa de cultură se află într-o stare bună, a fost reparată în anul 2015, dar necesită încadrarea unui specialist cu repertoriu muzical de calitate.

Este deja tradițional desfășurarea hramului satului, care se sarbătorește la data de 21 noiembrie, în cinstea Sf.Arhangheli Mihail și Gavril, revelionul de Anul Nou, Ziua Victoriei, ect.

Biblioteca

Spațiul rezervat bibliotecii publice nu este mare, este în incinta edificiului primăriei Corjeuți, dar permite completarea fondului de carte și crearea condițiilor necesare pentru buna desfășurare a activității. Fondului de carte este în latină, principala sursă de completare a fondului de carte sunt donațiile și resursele financiar alocate din bugetul local. Completarea de carte se face centralizat în grafie latină .

Biblioteca este dotată cu 4 calculatoare, conectate la internet, printer, este conectată la încălzire.

Numărul mediu de abonați variază în jurul de 300 și 350 persoane la biblioteca publică

Problemele existente în domeniul bibliotecar din satul Corjeuți:

- O clădire separată, cu mai mult spațiu.

Problemele existente în domeniul cultural:

- Baza tehnico-materială insuficientă a casei de cultură
- Lipsa instrumentelor muzicale;
- Lipsa specialiștilor profesioniști
- Lipsa unui edificiu mai mare pentru bibliotecă
- Potențial redus al administrației publice locale de susținere financiară a instituțiilor culturale

Tabelul 1-22 Instituțiile de cultură din localitate

Instituția	Servicii prestate	Accesibilitatea (localizarea, etc.)
Biblioteca publică	Fond de carte existent 8866 exemplare	Centrul satului
Biblioteca școlară	Fond de carte existent 4500 exemplare	Centrul satului
Biblioteca școlară	Fond de carte existent 3800 exemplare	Centrul satului
Casa de cultură	Capacitate de 600 locuri, 2 cadre didactice. Manifestări culturale	Centrul satului

1.4.3 Ocrotirea sănătății

În satul Corjeuți activează în prezent IMSP Centrul de Sănătate, starea lui tehnică este foarte bună, necesită doar dotare cu tehnică medicală modernă.

În cadrul centrului activează în permanență 5 medici de familie. Programul de activitate este de la orele 8.00 pînă la 18.00

În CS este deschis 1 palată cu 5 locuri de zi, unde cetățenii satului pot să primească în timpul zilei tratament.

În aripa CS de sănătate activează Serviciul de urgență, care activează 24 de ore zilnic. În CS activează permanent 2 medici. Serviciul de urgență este dotat cu o mașină de salvare, telefon, cabinete.

Problemele existente în domeniul ocrotirii sănătății:

- Nu sunt resurse financiare pentru a deschide secția de spital.
- Nu sunt resursele necesare pentru a fi deschis cabinetul fizio terapie și de rabilitare.
- Lipsa specialiștilor.

1.4.4 Protecția socială

Protecția socială este o componentă a sistemului de protecție socială a raionului. În sat activează 2 persoane în calitate asistenți sociali și 1 persoană în calitate de lucrător social.

În satul Corjeuți se asigură asistența socială, un număr important de persoane asistate social beneficiază de ajutorul public.

De serviciul de asistența socială beneficiază toate categoriile de populație, inclusiv cele ce au diferite probleme. Pe parcursul anului au fost vizitate 250 de familii din următoarele categorii de persoane:

- Familiile care au copii sub tutelă-7 ;
- Familii unde sunt bolnavi țintuiți la pat- 30;
- Persoane / familii social vulnerabile care au venit la muncă – 10;
- Familiei unde predomină violența în familie – 4;
- Familii numeroase cu 4 și mai mulți copii – 34;
- Famii care au stare grea materială și primesc ajutor social -165;

Beneficiile bănești exprimate în transferuri directe constituie unul din mecanismele protecției sociale și în marea lor majoritate sunt plătite de la bugetul de stat se constituie din:

- Indemnizații pentru copii
- Alocații sociale
- Compensații de diferite tipuri
- Ajutoare bănești de la Fondul de Susținere Socială
- Alte prestații bănești.
- Ajutoare sociale

Conform datelor prezentate de asistentul social, în ultimele 12 luni, prestații/plăți sociale au beneficiat:

- 115 persoane, indemnizații pentru îngrijirea copiilor
- 350 persoane, ajutoare sociale
- 103 persoane, alocații sociale pentru deportați și participanții la război
- 36 persoane, pensii sociale
- 50 persoane,compensații nominale,
- 1850 persoane, pensii pentru limita de vârstă și invaliditate

Indemnizațiile plătite sunt mici, de exemplu pentru îngrijirea copilului până la 1,5 ani ea constituie doar 450 de lei (21 USD) și nu acoperă nici cele mai elementare necesități. Același lucru poate fi menționat referitor la compensațiile nominative.

1.4.5 Serviciile sociale

În cadrul comunității pentru categoriile vulnerabile sunt oferite servicii de către următoarele instituții:

- Primăria Corjeuți acordă asistență socială în formă de prînz la 7 persoane social vulnerabile.
- Bisericele din localitate, care acordă consiliere și ajutor material persoanelor vulnerabile din localitate.

De menționat că numărul de persoane care au nevoie de servicii este în creștere, și aceasta necesită acoperire financiară mare.

1.4.6 Activități pentru tineret și sport

În localitate contingentul de tineri între vârsta de la 18 la 29 de ani numără aproximativ 1517 persoane. În cadrul serviciilor Primăriei activa specialistul în problemele tineretului și sportului. Atribuțiile principale ale serviciului sunt: asigurarea organizării și desfășurării activităților și măsurilor sportive în localitate.

Manifestările pentru tineret includ organizarea manifestărilor cultural-sportive anuale, cu diferite prilejuri:

- Sărbătorile de iarnă: Anul Nou, Crăciunul (Uratul, Colinde, Semănatul);

- Ziua Îndrăgostiților
- Ziua Femeii
- Ziua Sportivului
- Ziua Independenței
- Ziua Națională a Limbii Române
- Hramul localității (diverse activități cultural sportive), ș.a.

Problemele principale cu care se confruntă tineretul din localitate sunt:

- Migrația tineretului la orașe și plecarea la muncă peste hotarele țării.
- Lipsa sprijinului financiar pentru organizarea diverselor măsuri cultural-sportive.
- Stadionul public nu este amenajat cu mijloacele necesare pentru desfășurarea măsurilor sportive.
- Starea rea a casei pentru sportive de pe stadion;
- Lipsa unei școli / săli sportive;
- Lipsa specialiștilor competenți care să lucreze cu tineretul și să organizeze activități atractive pentru tineret.
- În prezent în localitate sunt numai baruri unde se consumă alcool și țigări.

Cele mai mari probleme ale tinerilor din Moldova sunt cauzate de sărăcie și de abilitățile reduse ale lor de a se încadra în societate. Pe lângă aceasta, ar mai fi și imposibilitatea continuării studiilor, angajarea și încadrarea dificilă în câmpul muncii, diminuarea influenței familiei ca factor protector, din cauza că părinții sînt plecați peste hotare, cunoștințe reduse referitor la riscurile pentru sănătate, capacități minime de adaptare socială a tinerilor, în special a celor din rîndul păturilor vulnerabile, practici comportamentale riscante: violența, abuz de substanțe, relații sexuale neprotejate.

Persoanele cu dizabilități din satul Corjeuți au un acces destul de slab la activitățile cultural-sportive, la vizitarea bibliotecii publice care se află la etajul I al primăriei și este conectată la Internet, acestea nefiind accesibilă fără ajutorul extern, însă cu un acces suficient de bun la grădiniță, instituție de învățămînt.

Problemele cu care se confruntă tinerii din Republica Moldova sînt consecințele unor lacune în elaborarea și implementarea politicii de tineret:

- lipsa unei strategii naționale pe un termen mediu și de lungă durată adresată problemelor actuale ale tinerilor;
- lipsa instituțiilor de cercetare în domeniul tineretului capabile să analizeze situația și problemele tinerilor;
- lipsa resurselor financiare pentru politici și programe de tineret;
- lipsa serviciilor de calitate adresate tinerilor etc.

1.4.7 Culte

Localitatea dispune de:

- 1- Biserică creștin-ortodoxă cu hramul Sf. Arhangheli Mihail și Gavril, care este frecventată de circa -71,1% din numărul locuitorilor; Prima Biserică este construită din lemn în anul 1774, pe lângă biserică în 1861 se deschide prima școală parohială.
- 1 - Biserică creștină- penticostală- "Maranata" -, care este frecventată de 5,9 % din numărul locuitorilor.
- 1 - Biserică creștină- baptistă -, care este frecventată de 2,3 % din numărul locuitorilor.
- 1 – Biserică creștină de Adventiști de Ziua a șaptea, care este frecventată de 1% din numărul de locuitori
- 2 săli a Regatului martorilor lui Iehova- -, care este frecventată de 19,8% din numărul locuitorilor.

Reprezentanții minorității religioase viețuiesc pașnic în comunitate împreună cu toți locuitorii satului, copii cărora frecventează școlile duminicale, unde fac cunoștință îndeaproape cu Dumnezeu.

În localitate nu au fost înregistrate conflicte religioase. Persoanele de alte confesiuni susțin că nu au remarcat fapte de discriminare, mulți din ei fiind antrenați în instituțiile publice și se implică în procesul decizional local.

1.5 Concluzii

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Predomină populația aptă de muncă, • Localitatea dispune de resurse de forță de muncă considerabile, • Infrastructura socială este dezvoltată moderat, • Gazificarea a fost realizată totalmente, • Asistența socială este oferita la un nivel bun, • Existența specialiștilor de diverse domenii, • Conviețuire pașnică a reprezentanților minorităților etnice cu comunitatea, • Minoritățile religioase antrenați în instituțiile publice și se implică în procesul decizional local 	<ul style="list-style-type: none"> • Majoritatea populației este antrenată în lucrările agricole, • Este prezent fenomenul migrațional, • Numărul șomerilor este în creștere, • Numărul populației satului in descrestere, • Lipsa centrului comunitar, • Starea economică precară, • Lipsa locurilor de muncă, • Pensii mici, • Potențialul redus al administrației publice locale de a ajuta categoriile social-vulnerabile, • Baza tehnico-materială insuficientă a casei de cultură • Lipsa unui edificiu mai mare pentru bibliotecă, • Lipsa specialiștilor în casa de cultură, • Lipsa cercurilor de dans, muzică, instrumental ect. • Lipsa unei școli sportive, sală pentru sport; • Lipsa specialiștilor competenți; • Lipsa unui staționar pentru bolnavi în CS; • Lipsa cabinetelor de fizioterapie și reabilitare în CS • Stadionul public nu este amenajat cu mijloacele necesare pentru desfășurarea măsurilor sportive.
Oportunități	Pericole
<ul style="list-style-type: none"> • Sunt funcționale edificiile de menire socială, • Rata mare de incadrare a populației active in muncă, • Potențialul de bunuri publice, 	<ul style="list-style-type: none"> • Dependența excesivă de agricultură, • Economie locală dependentă de condițiile climaterice, • Majoritatea tineretului emigrează la muncă peste hotare, • Rata inaltă a șomajului, • Nivelul scăzut de trai,

• Mari rezerve de completare a efectivului populației adulte din segmentul populației tinere,• Grupele de vârstă cele mai reprezentative constituie populația activă,• Dezvoltarea micului business în localitate	• Lipsa de oportunități economice,• Sporul natural nu este în creștere,• Durata medie a speranței de viață mai mică decât media pe republică,• Gradul de deces mare,• Numărul persoanelor cu studii superioare incomplete în descreștere lentă,• Potențial redus al administrației publice locale de susținere financiară a instituțiilor culturale,• Slab dezvoltat sectorul asociativ,• Lipsa sprijinului financiar pentru organizarea diverselor măsuri cultural-sportive

2. Economia Locală

2.1 Mediul de afaceri

Principalul domeniu de activitate economică în localitate este agricultura, care angajează un număr mare din populația satului. Pe teritoriul localității activează 1710 de gospodării țărănești.

Tot mai evidentă este tendința țăranilor de a utiliza tehnologii mai performante în activitatea lor. Țăranii asociați utilizează metode de folosire rațională și întreținere profesională a tehnicii și echipamentului agricol, fapt care generează efecte pozitive prin recoltele obținute.

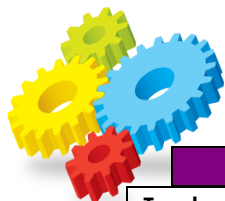
Activitățile practicate în localitate și ponderea lor ramurală se prezintă după cum urmează:

Tabelul 2-1 Repartizarea agenților economici după forma organizatorico-juridică

Agenți economici	2016
Total:	1842
Întreprinderi cu drept de persoane fizice, inclusiv:	1825
- întreprinderi individuale	41
- gospodării țărănești	1710
- patentă	74
Întreprinderi cu drept de persoane juridice, inclusiv:	17
- societăți pe acțiuni	3
- societăți cu răspundere limitată	13
- cooperative agricole	1

Tabelul 2-2 Repartizarea agenților economici pe tipuri de activități

	2011
Total, inclusiv:	1842
Agricultură,	1785

	2011
Industrie de prelucrare	1
Construcții	1
Comerț cu ridicata și amănuntul, Hoteluri și restaurante	38
Transport și comunicații	6
Administrație publică; învățământ; sănătate și asistența socială	5
Alte tipuri de activități	6

Primele zece întreprinderi din localitate după volumul de vânzări, care asigură cu locuri de muncă persoanele din sat, numărul de angajați fiind în creștere odată cu începerea activităților de sezon. Aceste întreprinderi activează preponderent în astfel de domenii ca creșterea culturilor agricole și prelucrarea materiei prime agricole.

Tabelul 2-4 Lista principalilor agenți economici (după volumul de vânzări)

Denumirea	Domeniul	Forma de propriet	Nr angajați
1. ÎI " Arman Plant "	agricultură	Privat	70
2. SRL „Servest –Agro”	Prelucrare și agricultură	Privat	50
3. SRL " Muncel-Agro"	Agricultura	Privat	35
4. SRL "Pacevist –Agro"	agricultură	Privat	25
5. CAIPS "Husa RVN,,	agricultură	privat	30
6. SRL "Milena"	Alimentație publică	Privat	30
7. ÎI"Costaș Fiodor"	Construcție	privat	15
8. SRL "Lavdescom"	Comerț	privat	12
9. SRL "Centl Didic"	Comerț	privat	10
10. WW "Marchitan"	brutărie	privat	25

Sursa: Primăria s. Corjeuți

Factorii ce influențează negativ activitatea agenților economici din comună sunt prețul de cost înalt al

producției și nivelul mic de obținere a profitului. Piața de desfacere este preponderent cea locală, raională și într-o măsură mai mică cea națională.

2.2 Sectorul Agricol

Conform Legendei Hărții de soluri a satului localitatea dispune de o suprafață totală de **5250 ha**, din care:

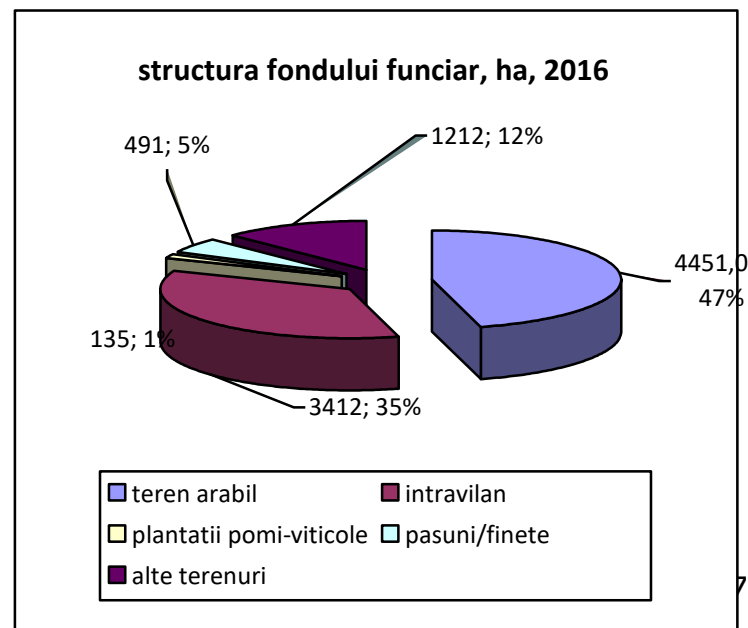
- terenuri cu destinație agricole - 3412 ha cu ponderea de 64% din suprafața totală,
- terenuri ale fondului silvic – 63 ha cu ponderea de 1,2 % din suprafața totală ;
- resurse acvatice -86 ha cu ponderea de 1,6 % din suprafața totală,
- pășune- 491 ha cu ponderea de 9,3 % din suprafața totală ,
- vatra satului-966 ha cu ponderea de 18 % din suprafața totală,
- plantații pomicole -135 ha cu ponderea de 2,6 % din suprafața totală,
- drumuri, stînci și alte terenuri neagricole- 97 ha, cu ponderea de 1,8 % din suprafața totală.

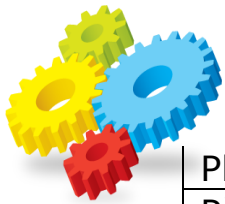
Analiza tipurilor de sol întâlnite în localitate denotă că prevalează solurile de tip cernoziom și de luncă.

Din cauza defrișării plantațiilor pomicole această ramură este în declin, deși ar putea fi mai profitabilă decât creșterea culturilor de câmp. În prezent plantațiile pomicole reprezintă 2,6% din fondul funciar al localității.

Tabelul 2-3 Fondul funciar al satului, 2016 (ha)

	Suprafața, ha	Pondere, %
Teren arabil	3412	64

Plantații pomicole	135	2.6
Pășuni și fânețe	491	9.3
Terenuri cu păduri	63	1,2
Resurse acvatice	86	1,6
Intravilan	966	18.0
Alte terenuri	97	1,8
Total	5250	100,0%

Sursa: Primăria s. Corjeuți

Produsele principale care sunt crescute în localitate sunt:
Cartoful, legumele, grâul, porumbul, floarea soarelui, creșterea fructelor, malaiul.

Tabelul 2-6 Dotarea cu tehnică agricolă

Tehnica agricolă asigură parțial serviciile agricole și de transport și are un grad mediu de uzură.
Dotările existente nu sunt toate de ultimă generație și nu reprezintă o soluție pe termen lung pentru o agricultură performantă.

Tipul tehnicii agricole	2016
Combine	56
Tractoare	620
Camioane	126

2.3 Servicii

2.3.1 Serviciile financiare

Serviciile financiare sunt reprezentate de filiala „Moldindconbank” și 2 Asociația de Economii și Împrumut (AEÎC) „Elizomon” și „Corjeuți”. De menționat că pentru agenții economici este destul de dificil de a obține un credit bancar din cauza rata dobânzii este mare.

2.3.2 Comerțul

Ramura comerțului înregistrează un nivel mare de dezvoltare. Comerțul înregistrează tendințe de creștere în ce privește înregistrarea unitatilor de comerț, În localitate sunt înregistrate și activează 41 unități de comerț și o piață, și anume:

- 21 magazine alimentare –mixte;
- 5 magazine de construcții;
- 2 magazine de mobilă;
- 2 magazine de telefoane și servicii;
- 1 magazin agricol;
- 2 stații de alimentare cu petrol;
- 1 stație de alimentare cu gaze naturale;
- 2 farmacii de uz veterinar;
- 2 farmacii;
- 2 cafenele;
- 1 restaurant;

2.3.3 Alte servicii

Sferei serviciilor sociale din localitate nu este dezvoltată:
Activează 1 singură frizerie, casa de deservire este închisă.

Anumite grupuri ale populației nu participă la astfel de activități din mai multe motive:

- Copii care ajută părinții în gospodărie și la prelucrarea terenului agricol.
- Pasivitate.
- Informare insuficientă.

2.4 Infrastructura

Satul Corjeuți face parte din componența raionului Briceni și este amplasată în sud la 18 de km de la centrul raional. Satul este situată la 18 km de la traseul internațional Cernăuți-Chișinău -Odesa. La Nord satul este delimitată cu teritoriul localităților Gilavăț, la Est -Sud cu s. Caracușenii Vechi, la Sud -Vest cu s. Trinca și s. Fetești și la Vest Nordcu s. Tețcani și Balasnești.

Tabelul 2-8 Caracteristici ale infrastructurii satului

1.	Distanța până la centrul raional (km)	18km
2.	Distanța până la capitala țării	235 Km
3.	Tipurile și starea drumurilor:	132 km drumuri publice
	- Până la centrul raional	Asfalt
	- între sate	Asfalt
	- în interiorul satului	Asfaltate 13km, strazi pietruite -11,2km străzi de pământ -107,8km

4.	Regularitatea comunicațiilor de transport:	3 rute 1-3 ore interval de circulație
5.	Disponibilitatea servicii de comunicații (telefonie fixă, telefonie mobilă, Internet, acoperire a populației (în %), etc.)	telefonie fixă: 1910 telefonie mobilă: Moldcell, Orange, Unite Internet: Biblioteca s. Corjeuți - 4 computere
5.	Sursa de apă potabilă:	Alimentarea cu apă potabilă nu este regulată. 231 case sunt conectate la apeduct

2.4.1 Apă, canalizare

Rețelele de alimentare cu apă și canalizare.

Pe teritoriul satului curge râul Lopătinca cu lungimea de 5,2 km. Satul dispune de 14 iazuri cu o suprafață totală de 86 ha, 5 fântâni arteziene și 443 fântâni de mină. Debitul de apă potabilă de care dispune localitatea nu este suficientă pentru îndeplinirea cerințelor zilnice. În anii secetoși, majoritatea fântânilor din partea de sus a satului seacă. În partea de jos a satului apa din fântâni este poluată. Din aceste considerente revitalizarea sistemului de apeduct prin modernizarea acestuia și construirea unor noi porțiuni este o problemă prioritară pentru localitate.

Localitatea dispune de 7701 km rețea de apeduct, cinci sonde de apă.

Apeductul este nou, construit în anii 2015. Serviciile ce țin de aprovizionarea cu apă potabilă sunt prestate de către Î.I. „Servcom Corjeuți” unde activează: 1 director, 1 contabil și 2 lăcătuși. În prezent sunt **231** beneficiari ai sistemului.

Asigurarea cu apă potabilă se realizează și din cele 443 de fântâni din localitate.

Sistemele de canalizare prin gospodării lipsește.

2.4.2 Servicii de telecomunicații

Localitatea dispune de rețeaua telefonică. Conectate la rețeaua telefonică sunt **1910** din case, rețeaua de telefonie fixă asigură serviciile pentru circa 90% de gospodării. De asemenea locuitorii au acces în proporție de 80% la telefonia mobilă (Orange, Moldcell, Unite).

Localitatea nu dispune de mijloace de mass-media proprii, dar pe teritoriul operează următoarele mijloace mass-media (abonare sau acces liber): presa raională din Briceni și regională, presa națională, mai multe posturi radio regionale și naționale, mai multe posturi TV regionale și cu acoperire națională. Primăria de asemenea dispune de Internet, de e-mail: primariacorjeuti@mail.ru

2.4.3 Sistemul de gazificare

Rețeaua de asigurare cu gaze naturale a fost construită în anii 2002. La construcția gazoductului s-au folosit: țava pentru presiune înaltă 3.948 km, pentru presiunea medie și joasă 32000 km. În prezent sunt asigurate cu gaze naturale **1388** gospodării din totalul 2500 de gospodării, respectiv 55%.

2.4.4 Serviciile de transport auto de pasageri

Localitatea dispune de 3 rute de transport, care circulă zilnic, direcția centrul raional și Chișinău, care aparține BTA-36 Briceni. Zilnic aceste unități efectuează rute Briceni-Corjeuți, Edineț - Corjeuți, Chișinău - Corjeuți. Printre mijloacele de transport existente în comună se numără 2000 de autoturisme și autobuse. Infrastructura de transport existentă îndeplinește necesitățile populației.

2.4.5 Rețeaua drumurilor

Rețeaua drumurilor constituie 107 km de destinație locală, dintre care 13 km sunt asfaltate, 11,2 cu pietriș, 107,8 de pământ, inclusiv 8 km prin sat.

Din punctul de vedere al desfășurării vieții comunității și al activităților economico-sociale, APL consideră că în

infrastructura locală cea mai mare problemă este legată de drumuri locale. Reparația capitală necesită cel puțin 20 km de drum local în variantă albă.

2.4.6 Fondul locativ

Suprafața totală a fondului locativ la 01.01.2012 este de 182.083 m², inclusiv în case particulare 181.758 m². Numărul total de case (locuințe) este de 1707, ceea ce rezultă o suprafață totală medie a unei case de cca 106,5 m². Numărul total de gospodării (curți) este de 1707 . Locuințe noi în ultimii 3 ani nu s-au dat în exploatare. Satul Corjeuți nu dispune de sistem de canalizare centralizat.

Tabelul 2-10 Caracteristica fondului locativ:

	Indicatori	2016	
I	Nr. caselor	2310	100%
	Înzestrate cu apeduct	231	10%
	Înzestrate cu canalizare	231	10%
	Asigurate cu gaze naturale	1388	60%
	Conectate la rețeaua telefonică	1910	83%
	Conectate la rețeaua electrică	2310	100%
	Conectate la rețeaua de încălzire	-	
II	Nr. caselor noi date în exploatare în 2016	6	

Sursa: Primăria sat. Corjeuți

2.4.7 Zone de agrement

Localitatea dispune în centrul satului de un parc pe o suprafață de 0,2 ha. În anul 2015 parcul a fost amenajat cu diferite specii de arbuști și arbori coniferi, este îngrijit de APL.

În s. Corjeuți nu există locații de cazare turistică.

2.4.8 Accesul la infrastructură

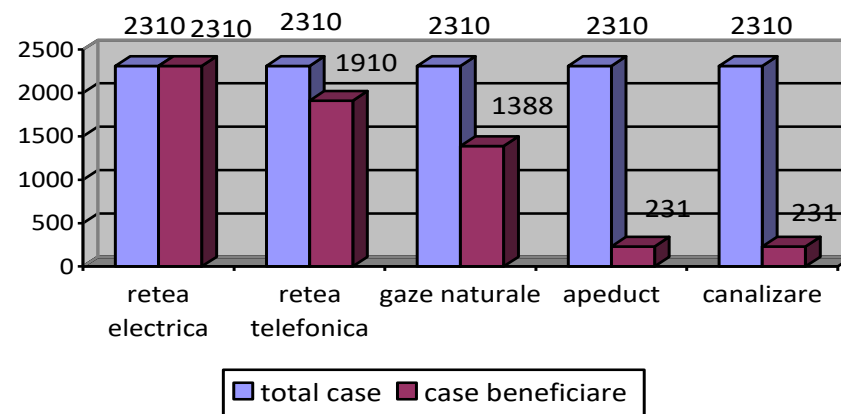
Categoriilor de persoane ce nu au acces la serviciile de infrastructură sunt persoanele sărace, urmate de gospodăriile cu persoane cu dizabilități, persoanele în etate, în deosebi gospodăriile conduse de persoane solitare.

Principala cauză a accesului limitat sau lipsa acestuia la serviciile de infrastructură o reprezintă lipsa mijloacelor financiare, lipsa locurilor de muncă stabile, tarifele înalte de conectare și întreținere.

Accesul în comunitate la serviciile de infrastructură se prezintă astfel:

Apă potabilă – 10%, aprovizionare cu gaze naturale – 60%, telefonie fixă – 83%.

beneficiari de servicii de infrastructura, gospodarii

2.4.9 Preocupări privind drepturile omului

Printre proiectele de infrastructură ce au contribuit la îmbunătățirea condițiilor de trai și calității vieții în sat. Corjeuți putem menționa:

Nr	Proiecte pentru servicii/infrastructura	Anul	Buget	Descrierea
1	Apa potabilă sigură (apă curgătoare)	2008	850,0 mii lei	Construcția apeductului central pe 2,7 km
2	Sistemul de canalizare	2011-2012	1350,0 mii lei	Reabilitarea sistemului de canalizare și stației de epurare din s. Corjeuți

2.5 Concluzii

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • In ultimii ani au fost implementate proiecte semnificative de infrastructură, • Prioritățile de dezvoltare în localitate sunt legate de infrastructura fizică, • Are experiență de atragere a resurselor prin proiecte, • Existența parcului și spațiilor verzi, • Existența gazoductului, • Procesul de tranzacții cu terenuri agricole în creștere, • Grad de uzură mediu la tehnica agricolă, • Amplasarea geografică favorabilă • Conectare la servicii de telecomunicații 	<ul style="list-style-type: none"> • Tehnica agricolă are un grad de uzură ridicat, • Insuficiența locurilor de muncă, • Potențialul redus al administrației publice locale de a ajuta categoriile social-vulnerabile, • Ramura serviciilor slab dezvoltată, • Lipsa pieței de desfacere pentru producția locală, • Lipsa sistemului de canalizare, • In comună nu există locații de cazare turistică, • Acces limitat la serviciile de infrastructură pentru persoane vulnerabile
Oportunități	Pericole

• Localitatea este situată la o distanță relativ mică de centrul raional, • Amplasare favorabilă lângă un drum spre vama cu Ucraina, • Promovarea parteneriatelor transfrontaliere, • Existența rețelei telefonice optice, • Existența gazoductului, • Ponderea terenurilor arabile cu bonitate înaltă, • Înregistrarea unităților de comerț în creștere	• Prețul de cost înalt al producției și nivelul mic de obținere a profitului influențează negativ activitatea agenților economici din comună, • Populația îmbătrânește cu fiecare an, • Nivel scăzut de trai al populației, • Scăderea puterii de cumpărare a cetățenilor, • Aprovizionare cu apă potabilă pe un segment mic din comună, • Starea deplorabilă a drumurilor locale

3. Starea Mediului Ambient

3.1 Resurse Naturale

3.1.1 Resurse funciare

Conform Legendei Hărții de soluri a satului alcătuită de către Institutul de Cercetări pentru Pedologie și Agronomie (ICPA), localitatea dispune de o suprafață totală de 5250 ha, din care terenuri cu destinație agricole - 3633 ha, terenuri ale fondului silvic - 63 ha; drumuri, străzi, piețe, construcții și alte terenuri neagricole - 1063 ha.

În funcție de climă, caracterul vegetației, apelor, reliefului și rocii-mamă, unde s-au format cernoziomuri obișnuite, destul de roditoare ce se întind pe înălțimile plane, pe povârnișuri, predomină soluri cernoziomo-carbonatice, Analiza tipurilor de sol întâlnite în localitate denotă că prevalează solurile de tip cernoziom și de luncă.

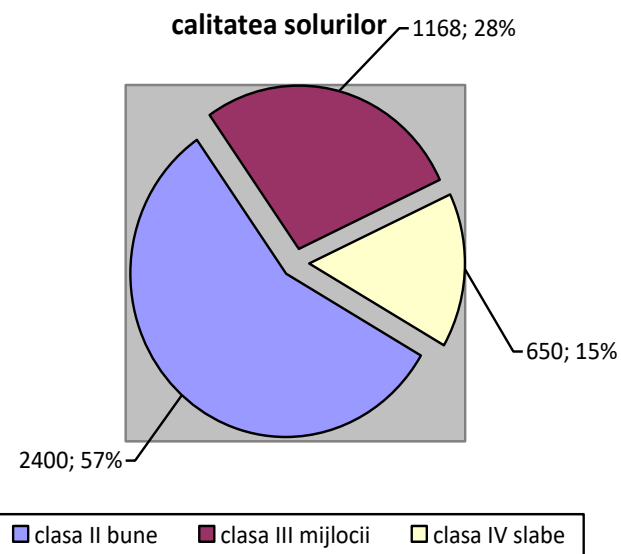
Tabelul 3-1 Tipuri de soluri

Tipuri	Ha	Pondere, %
Cernoziomuri	2054	56
Soluri de luncă	881	24
Erodasoluri	436	12
Solonciacuri	227	11
Solurile cu eroziune evidentă	22	1
Soluri mlăștinoase	13	0,001
Total	3633	100

Sursa: Harta tipurilor de soluri ICPA „Nicolae Dimo”,

Starea de calitate a solurilor este apreciată prin bonitatea lor. Terenurile agricole ale satului sunt cuprinse în 5 clase după nivelul fertilității și nota de bonitate medie ponderată a învelișului de sol.

Tabelul 3-2 Clase de soluri

Clase de soluri	Bonitatea, grade/ha	Suprafața, ha	Pondere a, %	Utilizare
Clasa I (foarte bune)	81-100	-	-	Teren arabil
Clasa II (bune)	61-80	2400	63,0	Teren arabil
Clasa III (mijlocii)	41-60	1168	29,0	Teren arabil, vii, livezi, pășuni
Clasa IV (slabe)	21-40	650	7,9	Teren arabil, vii, livezi, pășuni, păduri
Clasa V (foarte slabe)	mai mică de 20	-	-	Pășuni

Sursa: Harta tipurilor de soluri ICPA „Nicolae Dimo”,

3.1.2 Flora și fauna

Teritoriul Moldovei ocupă partea de sud-vest a Cîmpiei Europei de Est. El reprezintă o cîmpie de la nord-vest spre sud-est cu altitudinea medie de circa 150 metri deasupra nivelului mării. Satul Corjeuți fiind așezat în partea de Nord a Republicii Moldova.

Clima în satul Corjeuți este mai rece decît în sudul republicii cu temperatură medie a lunii ianuarie de -4-6°C, uneori ajungînd și la -15-25°C. În perioada anotimpului de vară temperatura medie a lunii iulie e de +22 de grade, în unele zile se ridică pînă la +30+35°C, uneori și mai mult.

Cantitatea anuală de precipitații ajunge la 400 mm. În unii ani au loc secete mari, nerodind pămîntul și chiar nici vitele neavînd ce pășuna. Deseori primăvara au loc înghețuri timpurii.

Vegetația

Datorită climei secetoase în trecut în localitate era dezvoltată vegetația ierboasă de stepă. În prezent terenul este aproape pe deplin valorificat de către om. Pe povîrnișurile abrupte s-au păstrat ierburile de fîneață, mintă, chirăul, trifoiul, pătlagina, negara, pelinul, cimburelul, pîiușul, firuța, cicoarea, păpădia, coada-șoarecelui, traista ciobanului ș.a. Aceste locuri se folosesc pentru pășunat. Pe locurile mlăștinate și sărăturoase, unde au loc alunecările de teren, se întîlnesc foarte multe ierburi, ca coada șoarecelui, coada

calului, podbalul, stuful, diferite rogozuri. Terenurile afectate de alunecări au fost parțial împădurite. Aceste păduri sunt alcătuite din salcâm, ulm, frasin, plop etc. Vegetația pășunilor este extrem de degradată, ca rezultat al suprapășunii.

Lumea animală este relativ săracă, fiind reprezentată de unele specii de mamifere de stepă, țistarul, dihomele de stepă, hîrciogul, șoarecele de câmp și de pădure, vulpea, mistrețul, căprioarele, iepurele de câmp. Dintre păsări menționăm ciocîrlia, vrabia, cioara neagră, cenușie, stîncuța, rîndunica, lăstunul, presura sură, potârnichea, fazanul, codubatura, uliul păsărilor, lebăda albă. Dintre reptile se întîlnesc șopîrla verde și cenușie, șarpele de casă. Dintre amfibii: broasca rîioasă și broasca verde de lac și în iazuri unele specii de pești: carp, cărășelul, plătică, biban, șalău, pescari, marincă, amur alb, amur negru, molitru.

Vegetația culturală este reprezentată prin culturile tradiționale cultivate: grâu, porumb, orz, floarea soarelui, legume, etc. Plantațiile multianuale majoritatea au fost defrișate ca rezultat al repartizării cotelor de pământ echivalent proprietarilor particulari, degradării lor și neprelucrării acestor terenuri.

Fondul forestier al satului constituie 63 ha proprietate publică a statului. Spațiile verzi în comună alcătuiesc 20 ha. Fîșiile verzi de protecție constituie 83 ha proprietate publică a satului.

Pentru comună gradul de împădurire este de 1,5% (83 ha). Aceste cifre sunt mai mici decât media pe republică (9,6%), iar raportate la standardele internaționale (minim 13%) această situație denotă că satul se află în prag de catastrofă ecologică.

3.1.3 Resurse naturale

Bazine acvatice

Prin localitate curge râul Lopatinca, afluent al râului Prut. Albia râului e creată de om și astăzi are o lățime de 3-5 m. Adîncimea râului e de 0.3-0.5 m, debitul de apă cu aproximație e de 34 ml.m³ pe an, temperatura apei vara e de +20°C. Iarna râul îngheață. Se alimentează cu apă din ploaie sau de la topirea zăpezilor și parțial din apele subterane.

Satul Corjeuți este vestit și prin iazurile sale care sînt cele mari din raion: iazul Bulhac, cu suprafața de 33 ha, iazul de sub Lopatinic- 13 ha. Satul dispune de 14 iazuri cu o suprafață totală de 86 ha, 5 fântâni

arteziene și 245 fântâni de mină. Debitul de apă potabilă de care dispune localitatea nu este suficientă pentru îndeplinirea cerințelor zilnice. În mediu, pe cap de locuitor zilnic revine circa 60-70 l de apă, media pe republică fiind de circa 100 l. În anii secetoși, majoritatea fântânilor din partea de sus a satului seacă. În partea de jos a satului apa din fântâni este poluată.

Bogățiile subterane ale satului sunt reprezentate prin resurse de lut, nisip, piatră, care este folosit în construcția caselor. Satul nu dispune de carieră de nisip.

3.2 Factori de Poluare a Mediului

Calitatea aerului

În s. Corjeuți volumul noxelor degajate în atmosferă este minim, reieșind din faptul că pe teritoriul satului nu există depozite de îngrășăminte și pesticide. Principalele surse de poluare a mediului constituie transportul auto, gunoșiile autorizate și neautorizate, , arderea tuturor tipurilor de combustibil în gospodăriile personale, arderea ilegală a miriștii și deșeurile de la animale din gospodăriile personale, vaporii de la stațiile de petrol.

Calitatea solului

Principalul factor de degradare a solurilor este eroziunea. Activitatea economică a condus la intensificarea proceselor de degradare a terenurilor și învelișului de sol. Reducerea exagerată a aplicării îngrășămintelor inclusiv organice, conduce la epuizarea conținutului de elemente fertile în soluri și la scăderea productivității terenurilor. Practica agricolă demonstrează că, capacitatea de producție și recoltele cresc prin utilizarea tehnologiilor avansate, mașinilor și uneltelor perfecționate, utilizarea îngrășămintelor și pesticidelor, efectuarea lucrărilor de irigare, desecare, drenare, de prevenire și combatere a eroziunii solului, etc. Nerespectarea acestor cerințe duce la micșorarea roadelor și degradarea solurilor. În localitate sunt proprietari de terenuri agricole care utilizează tehnologii avansate de producere agricolă, folosind diverse

chimicate, pesticide, ceea ce respectiv influențează asupra calității solului. De asemenea impact semnificativ negativ are arderea miriștelor. Pe teritoriul satului au fost atestate alunecări de teren, care au fost mai târziu acoperite cu arbori și arbuști plantați.

Calitatea apei potabile

Apa râului Lopatinca și a iazurilor localității este poluată de gunoiștile improvizate pe malurile lor. Atât în râu cât și în iazuri se scurg murdăriile de la gunoiștile neautorizate amplasate pe maluri sau în apropiere. Malurile iazurilor nu sunt întărite peste tot, ceea ce creează în timpul ploilor mari o stare de pericol real al declanșării unei inundații imense a teritoriului din partea de jos a satului.

Apele freatice sînt mai mult sărate și nu sînt potabile, din care cauză în localitate sînt un număr redus de fîntîni. De aceea o parte a satul se folosește de fîntîni arteziene din adîncime . Izvor cu apă potabilă gustoasă este la marginea sat. Corjeuți și se numește izvorul "Șiputul lui Ursachi!".

Gestionarea deșeurilor

Gestionarea deșeurilor, ca și în majoritatea localităților din republică, este o problemă existentă și la Corjeuți. Deși primăria a alocat teren pentru amenajarea gunoiștilor, cu o suprafață de 3 ha, unde se face nivelare de două ori pe an, în afară de gunoiștile autorizate pe teritoriul satului cetățenii mai crează gunoiști neautorizate. Gunoiștile autorizate sunt ieșite din granițele lor, iar gunoiul este aruncat în mod arbitrar. Nu se efectuează diguirea și compostarea gunoiului. Atitudinea iresponsabilă a locuitorilor față de amenajarea gunoiștii autorizate și depozitarea gunoiului în locuri interzise (marginii de drum, malurile râului și a iazurilor, pe pășuni, în păduri) contribuie la crearea unor focare de infecție cu influență asupra sănătății locuitorii și cu grav impact asupra mediului înconjurător.

Poluarea și distrugerea fondului forestier și fâșiilor de protecție

Fondul forestier și fâșiile de protecție sunt în special afectate de tăierile ilicite ale copacilor care au

crescut în ultimii ani, pășunatul vitelor și de depozitarea ilegală a gunoiului.

Localitatea nu dispune de o zonă de odihnă amenajată.

3.3 Concluzii

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none">• Volumul noxelor degajate în atmosferă este minim.• Existența gunoistei, dar nu este autorizată.• Procentul în creștere a plantațiilor forestiere.• Împădurirea terenurilor degradate	<ul style="list-style-type: none">• Lipsa zonelor de odihnă,• Depozitarea incorectă, neorganizată și inexistența metodelor de neutralizare a deșeurilor,• Scăderea suprafețelor de teren cu plantații multianuale.• Lipsa serviciului social în localitate.• Indiferența populației vizavi de problemele de mediu.•
Oportunități	Pericole
<ul style="list-style-type: none">• Disponibilitatea terenurilor pentru lărgirea fondui forestier.• Implicarea cetățenilor în rezolvarea problemelor de mediu.• Ponderea solurilor de tip cernoziom	<ul style="list-style-type: none">• Resurse acvatice insuficiente și poluate.• Tăierea ilicită a fondui forestier.• Un grad de împădurire a satului cu mult mai mic decât media pe republică.• Un grad scăzut de securitate împotriva inecurilor din partea iazurilor.• Gradul sporit de maladii la populație.• Poluarea mediului în urma apariției gunoiștilor neautorizate.• Dispariția faunei și viităților în aria localității.• Arderea miriștelor.• Pășunatul ilicit în fâșiile regenerate

4. Capacitate Instituțională

4.1 Management Administrativ

Capacitate managerială și MRU:

Printre cele mai importante concluzii se poate specifica că personalul primăriei este destul de abil în activitățile curente. Pentru o eficientizare a activităților aparatului primăriei se solicită o antrenare în activități a unor specialiști cu pregătiri speciale în APL. Desigur, va fi cazul să se enunțe și abilitățile scăzute de operare cu TIC, care se prezintă drept o deficiență puternică a activităților purtate de primărie. Multe dintre deficiențele funcționalității primăriei din punct de vedere al personalului se explică prin veniturile insuficiente pe care le au angajații.

În astfel de împrejurări se recomandă:

- Perfecționarea continuă a personalului trebuie să fie permanent în vizorul primăriei, cu valorificarea tuturor posibilităților de instruire, vizite de documentare, schimburi de experiență, seminare, cursuri de perfecționare etc.
- Se impune necesitatea cooperării cu organizațiile neguvernamentale naționale, instituțiile specializate în domeniul dezvoltării profesionale, dezvoltări abilităților privind: implementarea tehnologiilor informaționale și comunicaționale; gestionarea bazelor de date, limbile străine.
- Este necesar de elaborat și aplicat o politică pro-activă de recrutare și dezvoltare profesională a personalului, implicarea mai activă a tinerilor în viața publică a localității.
- Promovarea și implementarea unor metode alternative de motivare non-financiară, așa ca perfecționarea profesională, creșterea responsabilităților, promovarea, recunoașterea și aprecierea eforturilor depuse.
- Procesul de consolidare a echipei primăriei necesită abordarea echilibrată pe proiecte de dezvoltare a comunității.
- Antrenarea voluntarilor din comunitate pentru a îmbunătăți capacitățile de identificare și atragere a eventualilor finanțatori internaționali.

Cadru organizatoric, funcțional și procesul decizional:

În general CL și primăria fac față solicitărilor curente, în pofida faptului că sunt dificultăți de finanțare și a disponibilităților locale. Consiliul local a înregistrat în perioada analizată activități moderate, determinate de solicitările de decizie specifice unei localități mici. Aceleași activități moderate sunt specifice și primăriei satului. Aceasta își desfășoară activitățile în baza unor planuri anuale de activitate și nu dispune de instrumente clare de management funcțional (sistem de circulație a documentelor, de comunicare intra și inter-instituțională. Activitățile de evidență sunt rudimentare – prin consemnări în registre.

În consecință se va insista pe următoarele recomandări:

- Consilierii locali trebuie să se implice mai activ în dezvoltarea socio-economică a localității, să asiste la un curs pentru Consilieri începători la începutul unui mandat nou.
- Pentru creșterea capacității administrative a APL funcționarii trebuie constituite încă 2 posturi – **specialist urbanist și jurist.**
- APL Corjeuți necesită dezvoltarea capacităților profesionale și modernizarea echipamentelor, valorificare mai profundă potențialului tehnologiilor informaționale.
- Implementarea metodelor moderne de circulație a documentelor prin promovarea utilizării tehnologiilor informaționale performante și eficientizarea activității funcționarilor publici prin crearea bazelor de date pentru toate domeniile de activitate.
- Elaborarea unor planuri de dezvoltare instituțională pe perioade medii.
- Fortificarea procesului decizional prin antrenarea membrilor CL în procese de instruire continue.
- Prevederea unor fonduri pentru perfecționarea continuă a angajaților primăriei, în vederea asigurării unor servicii publice calitative.
- Informatizarea activităților primăriei în scopul reducerii costurilor de timp și realizării unei eficiențe sporite a actului public.

Capacitatea de planificare strategică și de atragere a investițiilor:

În perioada ultimilor 5 ani în s. Corjeuți s-a manifestat un interes deosebit față de activitățile de planificare strategică, și a beneficiat de finanțare, încât aici s-au desfășurat mai multe activități de elaborare

și valorificare a proiectelor de finanțare. În aceste condiții, colectivul primăriei și-a asumat angajamente sporite față de problemele cu care se confruntă localitatea, deși unele dintre acestea nu au fost soluționate încă din cauza lipsei de mijloace financiare.

În concluzie se poate menționa că APL din s. Corjeuți, participând la activitățile de planificare strategică, dispune de abilități moderate în domeniul elaborărilor strategiilor de dezvoltare.

Recomandări:

- Elaborarea și aprobarea unei liste a investițiilor prioritare a APL.
- Structurarea bugetului APL cu planificarea cofinanțărilor necesare a proiectelor prioritare.
- Pregătirea unui specialist al primăriei în managementul ciclului de proiect.
- Se impune necesitatea atragerii tinerilor specialiști, cu abilități de scriere a proiectelor investiționale în beneficiul comunității.
- Este necesar de lansat inițiative locale de stabilire a acordurilor de cooperare cu organizații neguvernamentale naționale și internaționale, cu parteneri de dezvoltare disponibili pentru a identifica soluții de dezvoltare a localității.
- Este oportun a examina posibilitățile de cooperare cu alte autorități, instituții pentru accesarea surselor externe pentru finanțarea unor priorități comune.

Management financiar:

În s. Corjeuți, ca și în general sistemul financiar al localităților din Republica Moldova, cu precădere a celor rurale, este unul destul de auster, care se limitează la cele mai stringente nevoi ale localităților. Ponderea mare a decontărilor salariale deseori nu permite decât acoperirea unor volume de lucrări minore, încât finanțarea unor proiecte de anvergură rămâne a fi restantă.

Bugetul primăriei s. Corjeuți este format în proporție de 58% pentru anul 2016 din transferurile de stat, condiții în care primăria dispune de o capacitate financiară insuficientă.

Recomandări:

- Este oportună dezvoltarea capacităților de accesare a fondurilor adiționale de finanțare a priorităților

localității prin proiecte.

- Elaborarea realistă a bugetului APL cu planificarea finanțărilor parțiale sau integrale a proiectelor comunității.
- De contribuit la ridicarea nivelului de implicare a ONG-urilor din localitate în atragerea surselor financiare pentru localitate.
- Elaborarea unei liste a privatizărilor și investițiilor prioritare a APL.
- Pentru implicarea mai activă a populației în dezbaterile bugetului sunt indicate următoarele modalități: mese rotunde, adunări publice, afișaj pe panou.

Capacitatea de relaționare:

Reieșind din analizele efectuate capacitatea de relaționare a APL din s. Corjeuți este destul de extinsă, această situație fiind condiționată pe de o parte de abilitățile APL de a stabili parteneriate locale și externe, iar pe de altă parte de capacitatea AP de nivelul I și II de a stabili relații de sprijin a APL din teritoriu. Cu toate acestea, dacă ar mai fi asigurate și unele premise suplimentare (drumuri bune, economie și sferă socială dezvoltate), capacitatea de relaționare ar putea fi și mai mult extinsă.

În acest sens se va recomanda:

- Raporturile cu societatea civilă și mediul de afaceri trebuie să fie mai mult aprofundate și extinse în mai multe domenii de activitate.
- Elaborarea de proiecte prioritare și accesarea de fonduri prin participarea în parteneriate.
- Comunicarea tematică cu grupurile marginalizate și vulnerabile trebuie să fie permanent în vizorul Primăriei și Consiliului local.
- Conștientizarea avantajelor de care poate să beneficieze APL în urma extinderii relațiilor.
- Perfecționarea mecanismului de stabilire a relațiilor de colaborare și parteneriat.
- Preluarea unor bune practici de colaborare de care se dispune în alte primării.
- Manifestarea mai intensă a unor inițiative de stabilire a unor relații de colaborare și parteneriat, care pot avantaja real localitatea, și îmbunătăți imaginea APL.
- Soluționarea unor probleme economice locale și de infrastructură.
- Implicarea mai activă în stabilirea și extinderea relațiilor de colaborare nu numai a APL ci și a membrilor

comunității.

- Inaugurarea unei pagini WEB, prin care se vor putea extinde relațiile satului.

Competențe, responsabilități:

În localitate pot fi constatate angajamente și responsabilități sporite față de cadrul legal pe care și le asigură primarul. Și totuși, referindu-ne la finanțarea austeră, realizarea funcției de asigurare a cadrului normativ este una dificilă, care solicită o revedere consistentă.

Recomandări

- Cartografierea atribuțiilor proprii și delegate a scos în evidență unele atribuții și competențe cu acoperire financiară parțială sau total neacoperite, un nivel scăzut de cunoaștere și de delimitare a atribuțiilor proprii și delegate.
- Delegarea și transferul de autoritate trebuie să fie efectuat prin: contribuirea la creșterea de competențe, alocarea de resurse suficiente, aplicarea principiului participativ și transparenței în acțiunile cu caracter public.
- Angajații primăriei propun că atribuții cum ar fi: asistența socială, instituții culturale, finanțe publice, proceduri de eliberare de buletine, acțiuni de întreținere drumuri, gestionare păduri, agenția de angajare în câmpul muncii să fie executate de către primărie, prin suplimentarea cu personal, competențe profesionale și finanțarea necesară.
- Este frecventă implicarea funcționarilor în alte activități decât cele stabilite în baza funcției ocupate, fapt ce afectează activitatea normală a subdiviziunilor și calitatea executării funcțiilor.
-

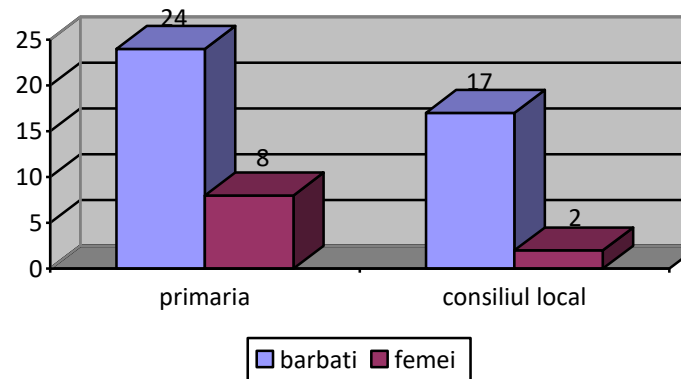

4.2 Reprezentarea și participarea politică

Administrația publică locală

După adoptarea Legii privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006 autoritățile administrației publice locale ale s. Corjeuți sunt reprezentate prin Consiliul Local și Primărie. Activitatea autorităților administrației publice locale este bazată pe legislația în vigoare și propriile Regulamente de organizare și funcționare.

reprezentarea gender in cadrul administratiei publice locale, 2016

Femei / grupuri vulnerabile	Primăria, persoane	Consiliul Local, persoane
TOTAL	24	17
FEMEI	8	2

Consiliul local este autoritatea deliberativă a satului constituit din 17 consilieri aleși în urma alegerilor locale generale din 03 iunie anul 2015. Consiliul local este constituit din 2 femei (ceea ce constituie 11%) și 15 bărbați (89%), persoane cu venit mediu.

În conformitate cu prevederile legislației în vigoare în cadrul Consiliului, în dependență de specificul local au fost create următoarele comisii consultative de specialitate:

- 1 Comisia pentru planificare, finanțe, buget și economie, (5 membri)
- 2 Comisia pentru învățământ, sport, sănătate, cultură, protecția socială (7 membri)
- 3 Comisia pentru urbanism, amengarea teritoriului, protecția mediului și agricultură (9 membri).
- 4 Comisia pentru menținerea ordinii publice și drept (5 membri)

Comisiile consultative de specialitate ale Consiliului local s-au întrunit în ședințe după necesitate. Comisiile consultative au avizat pozitiv toate proiectele de decizie elaborate în anii 2015-2016.

Primăria este instituția administrației publice locale condusă de primar prin care se realizează principiile de autonomie locală, descentralizarea serviciilor publice, consultarea cetățenilor și este organul de conducere operativă a treburilor publice locale. Primarul

este autoritatea reprezentativă a populației și executivă a Consiliului local.

Personalul primăriei este reprezentat de 24 persoane, dintre care 8 femei, ceea ce constituie 33%, și 16 bărbați. Șase din funcționarii actuali au studii superioare de specialitate, ceilalți având studii superioare incomplete sau medii generale. Experiența minimă a specialiștilor primăriei este de 1 an. Vârsta angajaților primăriei variază între 22 și 66 ani.

Primarul, re-ales, este membru al Partidului PDM, are 49 ani, de etnie moldovean, creștin-ortodox.

Principiile de bază ale activității tuturor specialiștilor încadrați în cadrul serviciilor publice ale Primăriei sunt colegialitatea, disciplina, competența și responsabilitatea. Aceste principii asigură buna funcționare a serviciilor primăriei și încrederea locuitorilor în buna gestionare a treburilor publice.

Primăria dispune de propriul sediu cu suprafață totală 1316 m² care este suficientă pentru bună organizare și desfășurare a activităților APL. Pentru creșterea capacității administrative a UAT funcționarii consideră că trebuie constituite încă 2 posturi – specialist urbanist și jurist.

Pentru coordonarea operativă și eficientă a activităților în aceste domenii în cadrul primăriei funcționează următoarele serviciile publice locale:

Tabelul 4-1 Serviciile publice și atribuțiile lor

Funcția publică/postul	Atribuții de bază ale funcției publice/postului	Nr de funcții publice / posturi
Primar	Numește, stabilește atribuțiile și eliberează din funcție șefii de subdiviziuni, de servicii din subordine, personalul primăriei, conduce și controlează activitatea acestora, contribuie la formarea și reciclarea profesională. Exerciță funcția de ordonator principal de credite. Reprezintă colectivitatea locală în relațiile cu alte autorități publice, persoane fizice și juridice din țară și străinătate, precum și în instanțele judecătorești, în condițiile legii. Constată încălcările legislației în vigoare comise de persoane fizice și juridice în teritoriul administrat.	1

Funcția publică/postul	Atribuții de bază ale funcției publice/postului	Nr de funcții publice / posturi
Viceprimar	Asigurarea executării deciziilor consiliului local. Asigurarea și buna funcționare a instituțiilor de învățământ. Asigurarea bunei funcționări a comisiei pentru învățământ, tineret și sport, lucrul cu minorii și familiile social vulnerabile. Asigurarea securității traficului rutier. Asigurarea măsurilor de salubritate.	1
Secretar al CL	Asigură înștiințarea convocării consiliului local. Asigură buna funcționare a primăriei. Asigură efectuarea lucrărilor de secretariat. Asigură aducerea la cunoștința publică a deciziilor consiliului local și a dispozițiilor normative ale primarului. Eliberează extrase sau copii de pe orice act din arhiva consiliului local, în afara celor care conțin informații secrete, stabilite potrivit legii.	1
Contabil -șef	Efectuează planificarea, gestionarea și controlul resurselor financiare publice. Efectuează și prezintă dări de seamă la centrul de statistică, inspectoratul fiscal, fondul social și Direcția de finanțe. Întocmește contracte de achiziții publice.	1
Specialist pe planificare	Calcularea și achitarea în termenii stabiliți a salariilor instituțiilor bugetare, a indemnizațiilor, asigurărilor medicale și sociale. Evidența mijloacelor bănești, casa. Îndeplinește și prezintă dările de seamă lunare, trimestriale, anuale. Executarea fișelor personale a angajaților. Evidența mijloacelor fixe și evidența materialelor de mică valoare și scurtă durată. Organizarea inventarierii.	1
Specialiști în percepere fiscale	Asigură, calculează, percep impozitele în primăria satului. Efectuează și prezintă dări de seamă la Inspectoratul Fiscal, Casa teritorială de asigurări sociale.	2

Funcția publică/postul	Atribuții de bază ale funcției publice/postului	Nr de funcții publice / posturi
Specialist în reglementarea regimului proprietății funciare	Efectuează controlul monitoringului fondului funciar, folosirea rațională a terenurilor și protecția acestora indiferent de destinația lor, în raza primăriei localității.	1
Specialist pe tineret și sport	Elaborarea strategiilor și asigurarea promovării politicii de stat în problemele tineretului la nivel local. Organizarea sărbătorilor culturale, mese rotunde. Lucrul cu participanții MRAP.Organizarea și petrecerea măsurilor sportive. Organizează lucrul căminului cultural.	0,5
Inginer tehnician	Asigura aplicarea corectă a procedurilor operationale ale lucrărilor contractate; oferă informații tehnice și mentinerea relației cu clientul pe parcursul derulării proiectului ; Răspunde pentru calitatea negocierii contractelor/actelor aditionale cu beneficiarii; Răspunde pentru calitatea activității personalului aflat în subordine.	1
Specialist pe PC	Controlul modului cum se aplica reglementarile legislative in vigoare si normele referitoare la prevenirea riscurilor de incendii si altor riscuri, securitatea muncii, protectia sanatatii angajatilor si protectia mediului inconjurator;asigurarea instruirii si informarii personalului tehnico-administrativ.	1
Arhivar	Să arhiveze sistematic materialele date spre arhivare; Să verifice materialele date spre arhivare; Să elibereze certificate de salariu, ș.a., colhoznicilor care au activat în AA,,Corjeuți”; Să elibereze extrase din arhivă;	1

Funcția publică/postul	Atribuții de bază ale funcției publice/postului	Nr de funcții publice / posturi
Pompieri/șofieri	Asigura service-ul auto, verificarea stării tehnice a autovehiculului, inclusiv anvelopele. Să verifice ca sa nu fie depasita sarcina maxima admisibila pe axe, . sa stinga incendiile; sa salveze oamenii, animalele si proprietatile din incendii si evenimente neasteptate; sa faca toate muncile de salvare, sa planifice intretinerea echipamentele de stingere a incendiilor	3
Șofier	Asigura service-ul auto; Va respecta cu strictete itinerariul si instructiunile primite de la primarul;Va verifica starea tehnica a autovehiculului, inclusiv anvelopele. Exploatarea autovehiculului in conformitate cu instructiunile prevazute in cartea tehnica a acestuia.	1
Dactilograf	Dactilografiază la calculator scrisori, decizii ale consiliului local, dispoziții ale primarului și alte documente.	1
Curier	Asigură securitatea patrimoniului încredințat de angajator, respectarea regulilor de protecție a muncii, securitatea antiincendiară	3
Dereticătoare	Asigură întreținerea și menținerea curățeniei încăperilor și împrejurimilor clădirii administrative a primăriei	1
Perceptor la piață	efectuează controale fiscale, în limitele competenței sale exercită executarea silită a obligațiilor fiscale; încasează în numerar impozite, taxe; să informeze contribuabilul, în cazurile prevăzute de legislația fiscală sau la solicitarea acestuia, despre drepturile și obligațiile lui;	0,5
Măturător la piață	Să întrețină curățenia pe teritoriul pieții; Să respecte cu strictete normele de igiena, protecția muncii;Îngrijirea spațiului verde aferent pieței, din priajma râului Lopatinca; Curățarea zăpezii pe timp de iarnă;	1
Muncitor la cimitir	Efectuarea lucrărilor de curățenie la cimitirul s. Corjeuți; Colectarea gunoiului, plasarea lui în locul special amenajat;	2

Sursa: Primăria s. Corjeuți

Sistemul informațional

Primăria dispune de 8 computere, 2 aparate de fax, 1 scanner, 2 copiator, 3 imprimante și 4 posturi de telefoane. Funcționarii primăriei consideră că acest echipament în principiu este suficient.

Funcționarii primăriei au acces la internet prin conectare la modem (linie telefonică). Localitatea nu dispune de propria pagina web, doar primăria are o adresă e-mail: primCorjeuți@mail.ru, pe care o utilizează în calitate de instrument de comunicare.

Localitatea nu dispune de mijloace mass-media proprii, dar pe teritoriu operează următoarele mijloace mass-media (abonare sau acces liber): presa raională din Briceni, presa națională, mai multe posturi radio regionale și naționale, mai multe posturi TV regionale și cu acoperire națională.

Participarea în cadrul proiectelor de dezvoltare comunitară în ultimii 2 ani

Conform datelor oferite de către primarie, este prezent un nivel mediu de participare al locuitorilor s. Corjeuți în cadrul proiectelor de dezvoltare comunitară, la luarea deciziilor privind prioritățile proiectului, participarea la evaluarea proiectului, participarea activă la implementare.

Printre proiectele de dezvoltare comunitară implementate în ultimii 2 ani menționăm proiectul "Lucrări de reparație interioare a edificiului grădiniței de copii "Miorița" cu costul de 1.000 mii lei și proiectul "Extinderea rețelei de alimentație cu apă potabilă" cu costul de 850.0 mii lei, Proiectul a fost implementat de către primărie cu suportul financiar din partea statului și fondului Ecologic Național și bugetul local. De proiect beneficiază Grădinița de copii – 130 copiii, populația satului. Populația s-a implicat prin lucrări de amenajare pe porțiunea aferentă proprietății.

Marea majoritate ale proiectelor de decizie au fost înaintate drept urmare a adresării primarului, la care s-au asociat și persoanele fizice și autoritățile raionale. De remarcat o pasivitate a consilierilor locali, care timp de 3 ani nu au formulat inițiative. În acest sens legislativul local poate fi calificat puțin receptiv la inițiativele populației și ale organelor autorităților publice de nivele superioare.

Tabelul 4-4 Repartizarea inițierii proiectelor de decizii, anii 2015-2016

Subiecții ce au inițiat proiecte de decizie	2015	2016
---	------	------

Primar	20	29
Consilieri	13	13
Urmare a adresării persoanelor fizice	30	45
Urmare a adresării persoanelor juridice	7	15
Urmare a adresării autorităților publice raionale	5	12
Total:	84	114

4.3 Transparența decizională și participarea cetățenească

Procesul decizional

Activitățile legislativului local în perioada ultimilor 2 ani au fost relativ intense, acesta fiind determinată de faptul că mulți cetățeni sunt plecați la muncă după hotarele țării. În anul 2015 Consiliului sătesc i-au fost înaintate spre examinare 84 de proiecte de decizie, care au fost și aprobate.

Ca autoritate ce asigură procesul decizional, consiliul local a elaborat și aprobat proiecte de decizii în perioada analizată, după cum urmează:

- Anul 2015: elaborate și aprobate 84 proiecte de decizii,
- Anul 2016: elaborate și aprobate 114 proiecte de decizii,

Din numărul total de decizii aprobate în ultimii 2 ani, 48% au avut caracter normativ și 52% caracter individual. În ultimii ani au fost contestate 5 decizii.

De regulă la ședințele CL Corjeuți sunt puse în discuție 9-20 proiecte de decizii. Deciziile permanente au fost consultate cu populația, structurile societății civile, sectorul privat etc.

Referitor la participarea civică ce ține de categoria grupurilor vulnerabile, se atestă o implicare mai activă din partea persoanelor vârstnice, urmate de gospodării conduse de persoane singure, tineri; o implicare mai slabă este din partea persoanelor sărace și minorităților religioase. Participarea femeilor și bărbaților din categoriile sus menționate este în proporție egală. De menționat că în localitate nu activează nicio instituție obștească care să implementeze acțiuni de advocacy pentru grupuri vulnerabile specifice.

În s. Corjeuți pentru a asigura transparența deciziilor aprobate sunt utilizate următoarele mijloace: Panou informativ, adunări cu cetățenii, prin consilieri .

Ordinea publică și siguranța locuitorilor s. Corjeuți este garantată de către Postul de poliție unde sunt angajați doi inspectori de poliție.

4.4 Societate Civilă

Consiliul local a înregistrat în perioada ultimilor ani nu a înregistrat organizații nonguvernamentale, dar în teritoriu activează organizația " Corjeuți GAZ" , care are ca obiectiv dezvoltarea economică a satului, dezvoltarea infrastructurii;

4.5 Finanțe Publice

Veniturile bugetului satului.

În conformitate cu prevederile Legii privind sistemul bugetar, legii privind finanțele publice locale, care determină politica bugetar-fiscală inclusiv și a localităților urbane, se elaborează proiectul de buget. Prognoza veniturilor și cheltuielilor se efectuează în conformitate cu nivelul veniturilor și cheltuielilor anilor precedenți, fără însă a se lua în considerație creanțele și datoriile.

Elaborarea bugetului se face în baza plafoanelor stabilite de către Ministerul Finanțelor. APL dispune de taxe locale, veniturile din administrarea bunurilor publice și cele parvenite din prestarea serviciilor. APL poate beneficia de resurse financiare suplimentare prin intermediul organismelor finanțatoare și donatoare.

Veniturile în bugetul s. Corjeuți sunt formate din:

- plata impozitului funciar a persoanelor juridice și fizice din teritoriu, impozitul pe bunurile imobiliare persoanelor juridice și fizice din teritoriu, Încasări de mijloace speciale, taxe locale pentru colectarea cărora își asumă răspundere APL;

- transferuri cu destinație specială de la bugetul de stat care sunt alocate prin intermediul Consiliului Raional Briceni pentru bugetul satului, cu scopul finanțării instituțiilor locale din subordinea Primăriei.

În general predomină transferurile din bugetul de stat, orientate pentru un număr limitat de acțiuni (asigurarea procesului de învățământ, unele acțiuni sociale). Volumul transferurilor bugetare planificate pentru buget pe anii 2015, 2016 reprezintă**** %, 54% În venitul propriu al primăriei s.Corjeuți încasările nefiscale au crescut în ultimii 3 ani pînă la o pondere de 45,9%.

Trebuie de menționat că sumele planificate sunt acoperite din taxele și impozitele locale. Acest lucru denotă o capacitate medie a APL Corjeuți de a mobiliza resursele locale pentru finanțarea necesităților și proiectelor comunității.

Tabelul 4-5 Evoluția veniturilor bugetare

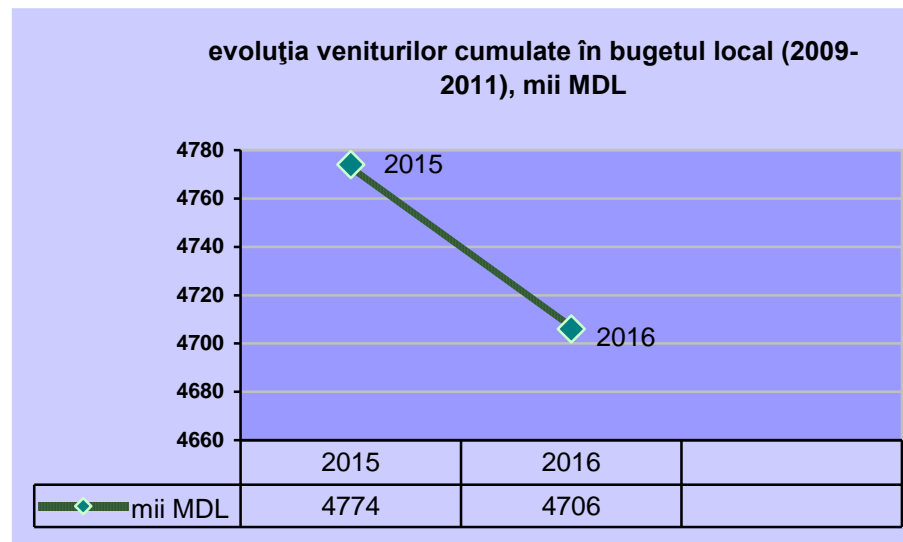
	2015	2016
Veniturile bugetare, total	4774273.00	4706354.00
•Încasări directe și integrale:	1576956.00	1922496.00
Impozitul pe bunurile imobiliare	459067.00	341440.00
Impozitul funciar	371591.00	394581.00
Taxele locale	357163.00	469371.00
Taxa pentru eliberarea licențelor	-	401.00
Taxa pentru patenta de întreprinzător	17156.00	19663.00
Alte venituri prevăzute de legislație	131322.00	686703.00
Încasări de mijloace speciale	240657.23	30000.00
1. Defalcări de la venituri generale de stat:	547976.00	714295.00
Impozitul pe venit	547976.00	714295.00
2. Transferuri de la bugetul raional/republican	2649341.28	2069563.00

O observare asupra dinamicii bugetului satului pune în evidență o tendință de descreștere a veniturilor bugetare, în anul 2016 față de anul precedent. În perioada 2015-2016 valoarea medie a bugetului local ce revine la o persoană a înregistrat o creștere cu cca 0.02%, modificându-se de la 631.51 lei la 622.53 lei.

Satul Corjeuți se plasează destul de prost la capitolul provenienței veniturilor, deoarece ponderea medie a veniturilor provenite din surse proprii pentru perioada 2015-2016 a fost de numai 33.0%. În aceste împrejurări APL administrează în mare măsură mijloace financiare de proveniență externă. Se va specifica și pe faptul că ponderea veniturilor proprii în anul 2016 a crescut în raport cu anii 2015 cu 21%.

În aceste condiții dislocările bugetare ale localității sunt destul de austere, acestea fiind îndreptate majoritar înspre acoperirea celor mai stringente nevoi ale localității, printre care și cele salariale.

Cheltuielile bugetare executate

În anul 2016, de fapt ca și în mulți ani anterior, similar cu multe primării din Republica Moldova, s. Corjeuți a administrat un buget auster, în care cca 83,5% din cheltuielile bugetare au fost destinate învățământului. Dacă la acestea se mai anexează și cheltuielile dedicate culturii (4,3%) și salarizării autorităților executive ale APL (6,3%), atunci se va ajunge la o pondere de cca 95,8% din cheltuielile totale, încât pentru celelalte zeci și sute de nevoi ale localității mai rămân cca 4,2% din buget, ceea ce reprezintă o cotă infim de mică. Este important și momentul că primăria com. Corjeuți nu acoperă din veniturile proprii nici nevoile proprii APL-ului.

În anul 2011 modificări esențiale în structura cheltuielilor locale nu s-au produs. Cea mai mare creștere în structura cheltuielilor a înregistrat-o ponderea cheltuielilor pentru învățământ. Creșterile respective au

fost "compensate" de descreșterile corespunzătoare ale cheltuielilor neatribuite Servicii de stat cu destinație generală.

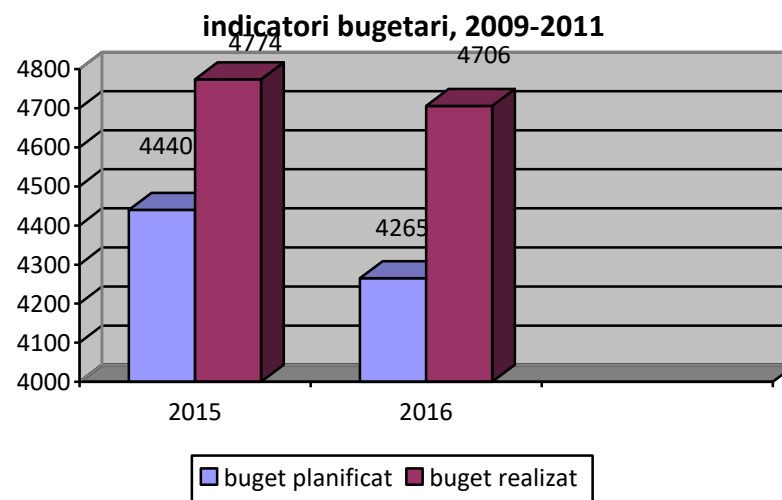
Indicatori bugetari	2015	2016
Buget Planificat	4440024.73	4265300.00
Buget Realizat	4774273.87	4706354.00
Procentul realizării bugetului planificat	107%	110%
Dinamica bugetară	+7%	+441
Venituri proprii	2124932.59	2636791.00
Transferuri de la stat	2649341.28	2069563.00
Pondere veniturilor proprii (%)	44%	56%
Pondere transferurilor de la stat (%)	56%	44%

În competența contabilității primăriei întră: un contabil șef, un specialist pe planificare și un contabil pe 0.3 unitate.

Contabilitatea este asigurată cu 2 calculatoare, contabilii din primărie au participat la instruirii privind utilizarea sistemului contabil C1 și dispun de programa Bit buget.

Mediatizarea bugetului în localitate se face, populația din comună fiind implicată în dezbaterile bugetului local.

Planificarea strategică a resurselor financiare este orientată spre asigurarea necesităților întregii comune, gestionate pe categorii și domenii specifice, în vederea implementării anumitor domenii de politici. Deoarece bugetul local nu poate satisface toate necesitățile localității, este binevenită tendința autorităților publice locale de fortificare a capacităților de management al proiectelor și de atragere a finanțării și investițiilor din exterior.

4.6 Concluzii

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none">• Primăria realizează un volum mai mare de venituri proprii decât cele planificate,• Cresc veniturile nefiscale proprii,• Contabilitatea este dotată cu echipament,• Prevederile bugetare sunt realizate,• Personalul primăriei abil în activitățile curente,• Contabilitatea dispune de programe contabile actuale	<ul style="list-style-type: none">• Predomină transferurile din bugetul de stat, orientate pentru un număr limitat de acțiuni,• Lipsa în cadrul primăriei a posturilor de specialist urbanist și jurist,• Veniturile bugetului satului sunt orientate pentru un număr limitat de acțiuni,• Lipsa unui parteneriat public – privat,• În localitate nu activează careva instituție obștească care să implementeze acțiuni de advocacy pentru grupuri vulnerabile specifice
Oportunități	Constrângeri
<ul style="list-style-type: none">• Dezvoltarea capacităților de accesare a fondurilor adiționale de finanțare a priorităților localității prin proiecte,• Programe de parteneriat transfrontalier pentru accesarea surselor externe pentru finanțarea unor priorități locale.	<ul style="list-style-type: none">• Nivelul scăzut de implicare a ONG-urilor din localitate în atragerea surselor financiare,• Insuficiența programelor pentru perfecționarea continuă a personalului,• Un nivel sub mediu de participare al locuitorilor satului în cadrul proiectelor de dezvoltare comunitară

4.7 Concluzii și recomandări

Cu siguranță dimensiunea mare a localității determină proporții reduse ale APL, ale activităților purtate de acesta, angajamente mai restrânse.

În mare parte contextul general este satisfăcător:

- Sectorul economic din localitate este subdezvoltat și nu oferă suficiente soluții pentru piața muncii.
- Incapacitatea financiară a primăriei de a crea condiții pentru organizarea activităților cultural-sportive pentru tineri.
- Deși s-a reușit atragerea unor suporturi financiare pentru soluționarea unor probleme sociale, capacitatea de relaționare a APL mai poate fi extinsă prin identificarea unor noi parteneri.

Astfel, pentru depășirea dificultăților enunțate sunt lansate unele recomandări:

- APL trebuie să facă față unor provocări majore în comunitate: dependența de agricultură a economiei locale, populație afectată de migrație, număr important de asistați care necesită un suport financiar substanțial.
- Dependența mare de agricultură impune necesitatea diversificării economiei locale.
- Un număr mare de persoane cu grad de invaliditate impune dezvoltarea infrastructurii de acces la serviciile instituțiilor din localitate.
- Primarul și funcționarii primăriei își asumă un număr important de responsabilități, inclusiv delegate, fără a avea suficiente competențe, personal, timp și resurse financiare. Acest fapt afectează grav calitatea actului guvernării locale.
- Se impune necesitatea atragerii tinerilor specialiști, cu abilități de scriere a proiectelor investiționale în beneficiul comunității.
- De contribuit la ridicarea nivelului de implicare a ONG locale în atragerea surselor financiare.
- Promovarea imaginii localității pe plan național și internațional.
- Elaborarea în comun cu agenții economici a proiectelor investiționale pentru investiții străine.
- Identificarea atuurilor / Elemente care conferă posesorului superioritate/ specifice ale localității și dezvoltarea acestora.
- Susținerea dezvoltării serviciilor publice prestate de către ONG-urile din localitate.

- Inaugurarea unei pagini WEB a satului, prin care se va putea mediatiza viața localității și a APL.
- Prevederea unor fonduri pentru perfecționarea continuă a angajaților primăriei, în vederea asigurării unor servicii publice calitative.
- Elaborarea și lansarea unor proiecte de finanțare majore orientate spre soluționarea unor probleme de proporții.
- Perfecționarea mecanismului de stabilire a relațiilor de colaborare și parteneriat inclusiv internațional.
- Dezvoltarea serviciilor publice în localitate cum ar fi: croitorii, frizerii, servicii de reparații a hainelor, încălțăminte, servicii auto, iluminarea străzilor pe timp de noapte, salubritate, amenajare, inverzire, canalizare, parcuri publice și de agrement, stadioane și spații sportive.
- Preluarea unor bune practici de colaborare de care se dispune în alte primării.
- Îmbunătățirea calității comunicării administrației locale cu populația necesită crearea și amenajarea unui loc pentru întruniri/comunicări în aer liber și agrement pentru beneficiarii de servicii publice.
- Bugetul local este foarte dependent de transferuri din exterior, veniturile locale fiind mici și greu de prognozat, deși primăria realizează un volum mai mare de venituri decât cele planificate.
- Promovarea parteneriatelor transfrontaliere se impune pentru un număr mare de necesități ale populației în cadrul unor proiecte moldo-ucrainene.

II. Cadrul general al Strategiei

5.1 Viziunea

Viziunea strategiei de dezvoltare a s. Corjeuți este:

O COMUNITATE PROSPERĂ, DEZVOLTATĂ ECONOMIC, SOCIAL ȘI CULTURAL, BINE AMENAJATĂ ȘI ECOLOGIC CURATĂ, CARE ASIGURĂ LOCUITORILOR SĂI UN NIVEL ÎNALT DE TRAI.

5.2 Misiunea

Pentru realizarea Viziunii strategice misiunea comunității și a autorităților publice locale este:

ASIGURAREA UNUI NIVEL ÎNALT DE TRAI AL POPULAȚIEI PRIN CREȘTERE ECONOMICĂ, DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII ȘI SERVICIILOR SOCIAL-CULTURALE, ASIGURAREA UNUI MEDIU CURAT ȘI SĂNĂTOS, VALORIFICÂND RESURSELE LOCALE .

5.3 Valorile Strategiei

Realizarea viziunii și misiunii va fi asigurată de acceptarea de către fiecare cetățean al comunității a unui sistem de valori care vor deveni norme de conduită și atitudine general acceptate în următorii zece ani. Acest sistem este compus din următoarele valori:

Profesionalism. Această valoare se va manifesta prin competență, rapiditate și calitate în soluționarea problemelor stringente ale comunității.

Competență. Această valoare se va manifesta prin implicarea în rezolvarea problemelor comunității a unor persoane care dispun de cunoștințele și abilitățile necesare, investiți cu exercitarea acestor atribuții și responsabili pentru acțiunile lor.

Responsabilitate. Este valoarea care va asigura dezvoltarea în toate domeniile, care va fi asigurată prin asumarea de către responsabilii de implementare a obligațiilor de a efectua acțiunile până la sfârșit cu asumarea răspunderii pentru consecințe.

Meritocrație. Capacitatea de autoanaliză a activității ce se manifestă prin promovarea factorilor de decizie de în funcție de competență, profesionalism și omenie.

Cooperare. Strategia de dezvoltare va fi implementată doar lucrând împreună și în interes reciproc încercând să diminuăm divergențele la maxim.

Consultare. Orice acțiune cu impact asupra unei mari părți a comunității va fi discutată cu întreaga comunitate și implementată cu acordul majorității.

Transparență. Activitatea în privința implementării strategiei de dezvoltare se va desfășura fiind permanent îndreptată spre maximizarea căilor și posibilităților de informare reciprocă a factorilor de decizie și a membrilor comunității pentru asigurarea clarității și înțelegerii procesului în derulare.

5.4 Obiective Strategice

Pentru realizarea Viziunii strategice activitățile tuturor factorilor implicați în procesul de dezvoltare locală vor fi orientate spre atingerea a patru obiective strategice:

- I. DEZVOLTAREA ȘI ÎNBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII INFRASTRUCTURII ȘI SERVICIILOR PUBLICE**
- II. ASIGURAREA UNEI DEZVOLTĂRI ECONOMICE ECHILIBRATE**
- III. PROTEJAREA ȘI NEPOLUAREA MEDIULUI AMBIANT**
- IV. CONSOLIDAREA CAPACITĂȚILOR CADRULUI INSTITUȚIONAL.**

III. Cadrul operațional al Strategiei

În cadrul discuțiilor desfășurate la Atelierele de planificare strategică au fost discutate mai multe

aspecte critice ale dezvoltării durabile ale localității. După analiza efectuată a necesităților și priorităților de dezvoltare a localității, având drept punct de reper Viziunea Strategică de Dezvoltare și Misiunea autorităților publice locale și a partenerilor locali de dezvoltare, au fost formulate Obiective Strategice de dezvoltare a localității pentru perioada următorilor 10 ani.

Pentru fiecare din Obiectivele strategice au fost identificate programe și proiecte /acțiuni necesare de realizat.

6.1 Obiectiv Strategic 1. Dezvoltarea și îmbunătățirea calității infrastructurii și serviciilor publice

#	Programe	Acțiuni / Proiecte
	Renovarea și extinderea infrastructurii utilităților publice și sociale	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea planului urbanistic • Elaborarea planului de amenajare a teritoriului <p>Proiect : Crearea centrului de plasament pentru bătrâni</p> <p>Proiect : Crearea centrului multifuncțional pentru persoane în etate</p> <ul style="list-style-type: none"> • Amenajarea fântânilor de izvor în localitate și hlorarea acestora • Amenajarea parcului local și a unei zone de agrement pentru copii. • Amenajarea terenului de joacă pentru copii la grădiniță, • Amenajarea terenului sportim la gimnaziu • Construcția trotuarelor • Instalarea băncilor publice • Renovarea izvoarelor <p>Proiect : Amenajarea unui teren de sport și agrement pentru tineret</p> <p>Proiect : Dotarea casei de cultură cu echipament muzical</p> <p>Proiect: Iluminarea străzilor pe timp de noapte</p> <p>Proiect: Crearea și dotarea cantinei sociale</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mărirea activității gospodăriei municipale a satului • Reconstrucția capitală a casei sportive a satului. • Amenajarea terenului sportiv al satului • Amenajarea localului pentru măsuri culturale pentru tineret

#	Programe	Acțiuni / Proiecte
2	Creșterea capacităților instituționale ale instituțiilor publice și sociale	<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea programului de asistență socială acordate de tineret pentru persoane în etate • Deschiderea cluburilor și cercurilor pe interese: dans sportiv, sală de forță, sport acvatic cu bazin, internet cafe, cerc teatral, cursuri de limba engleza • Îmbunătățirea bazei tehnico-materiale și didactice a grădiniței

6.2 Obiectiv strategic 2. Asigurarea unei dezvoltări economice echilibrate

#	Programe	Acțiuni/proiecte
1	Promovarea, susținerea și dezvoltarea antreprenoriatului (business-ului mic și mijlociu)	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea meșteșugăritului local • Construcția drumurilor de acces • Crearea unei baze de date a potențialului investițional <p>Proiect : Elaborarea Ghidului investițional</p>
2	Dezvoltarea capacității de inovare și modernizare tehnologică	<ul style="list-style-type: none"> • Promovarea și utilizarea tehnologiilor moderne în agricultură și creșterea produselor agricole competitive și ecologic pure • Renovarea și extinderea rețelei de irigare a terenurilor agricole • Consolidarea terenurilor agricole • Crearea stației de deservire a tehnicii agricole

6.3 Obiectiv strategic 3. Protejarea și nepoluarea mediului ambiant

#	Programe	Acțiuni/proiecte
1	Reducerea nivelului de poluare a mediului ambiant	<p>Proiect: Crearea sistemului de canalizare</p> <ul style="list-style-type: none"> • Curățarea și amenajarea fântânilor de izvor • Ameliorarea și administrarea eficientă a pășunilor • Autorizarea și amenajarea gunoistii locale conform standardelor • Lichidarea gunoistilor spontane și neautorizate • Monitorizarea calității apei potabile din fântâni și dezinfectarea periodică a acestora • Reparația și curățarea fântânilor publice <p>Proiect : Instalarea urnelor de gunoi pe terenurile aferente instituțiilor publice și pe întreg teritoriul localității</p> <p>Proiect: Promovarea culturii ecologice a populației</p> <p>Proiect: Crearea serviciului satull de colectare, transportare și prelucrare a deșeurilor</p> <p>Proiect: Reînnoirea și extinderea spațiilor verzi și a fâșiilor forestiere de protecție</p>

6.4 Obiectiv strategic 4. Consolidarea capacităților cadrului instituțional

#	Programe	Acțiuni/proiecte
1	Asigurarea implementării Planului de Dezvoltare a Capacităților pentru anii 2017-2027	<ul style="list-style-type: none"> • Consolidarea capacităților angajaților din domeniul public • Eficientizarea parteneriatelor regionale și transfrontaliere • Îmbunătățirea capacității de management al proiectelor și atragere a finanțărilor • Organizarea vizitelor de studiu și schimbului de experiență în managementul public • Crearea postului local de radio • Editarea buletinului informativ al primăriei

IV. Implementarea și Monitorizarea Strategiei

7.1 Etape de Implementare

Succesul realizării Strategiei de Dezvoltare Durabilă a s. Corjeuți depinde, în mare măsură, de participarea tuturor locuitorilor la procesul de implementare și monitorizare a acesteia, de prezența unei coaliții încheiate în societate. În procesul realizării Strategiei Corjeuți vor fi implicați mai mulți actori, fiecare urmând un scop personal, îndeplinind rolul de implementator al acțiunilor planificate. Aceștia sunt :

1. Administrația publică locală (Consiliul Local , Primarul, Primăria)
2. Locuitorii satului
3. Societatea civilă
4. Agenții economici
5. Structuri externe (Consiliul raional, Guvernul, Organizațiile internaționale).

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Durabilă a s. Corjeuți poate fi divizată convențional în 3 etape:

Adoptarea Strategiei de dezvoltare. În cadrul acestei etape Strategia de dezvoltare va fi supusă dezbaterilor în cadrul Audierilor publice organizate de către primărie. După dezbateri și ajustarea propunerilor și recomandărilor făcute, Strategia va fi înaintată Consiliului Local spre aprobare. După aprobarea strategiei, Primăria va coordona elaborarea planurilor de acțiuni trimestriale și anuale privind realizarea strategiei în conformitate cu Planul Strategic de Acțiuni.

Implementarea Strategiei de dezvoltare se va efectua prin realizarea acțiunilor, activităților, măsurilor și proiectelor concrete de implementare. Pentru fiecare acțiune, proiect vor fi stabilite obiective, planul activităților necesare, perioada de desfășurare (durata), responsabilii și partenerii care vor realiza proiectul. De asemenea, vor fi identificate și asigurate sursele de finanțare a proiectelor propuse spre implementare.

Monitorizarea Strategiei de dezvoltare. În perioada de implementare responsabilii de realizarea planului de acțiuni vor raporta îndeplinirea activităților, proiectelor și atingerea obiectivelor specifice. Monitorizarea

proiectelor, acțiunilor și strategiilor se va efectua prin intermediul Indicatorilor de implementare stabiliți. În cazul în care se vor identifica devieri de la Planul Strategic de acțiuni se vor iniția măsuri de corectare sau ajustare a acestui plan.

7.2 Monitorizarea Strategiei

7.2.1 Cadrul instituțional de monitorizare

Procesul de monitorizare a strategiei constă în: (i) evaluarea atingerii obiectivelor strategice și obiectivelor specifice care va fi realizată prin intermediul indicatorilor de implementare și (ii) raportarea rezultatelor evaluării.

În scopul asigurării transparenței procesului de implementare, precum și a participării locuitorilor în pentru fiecare sector va fi format un Comitet din 3 persoane. Membrii acestor Comitete vor fi rezidente în sectorul respectiv și aleși la Adunarea locuitorilor din sector (circa 70 gospodării).

Comitetele vor contribui la antrenarea cât mai activă a tuturor locuitorilor din sector atât în rezolvarea obiectivelor Strategiei Corjeuți, cât și în procesul de luare a deciziilor privind implementarea proiectelor Strategiei, astfel consolidându-se societatea civilă din comună. Interesele Comitetelor de Sector vor fi reprezentate de o persoană aleasă de comitet care va face parte din **Consortiul Comitetelor de Sector**. Consortiul Comitetelor de Sector se va aduna în ședințe o dată în 4 săptămâni. Atribuțiile acestui consortiu vor consta în:

- a. Planificarea și realizarea activităților de implementare în sector a Strategiei
- b. Coordonarea activităților de implementare în sector
- c. Stabilirea legăturii directe între sector și Comisia de Implementare.

Monitorizarea implementării strategiei se va efectua de **Comisia pentru Implementarea Strategiei** (în continuare CIS). CIS va fi creată cu statut de Comisie obștească pe lângă Consiliul Local și Primărie în

componenta căreia va fi asigurată reprezentarea tuturor factorilor implicați în dezvoltare:

- Unitatea Specializată pentru Planificare Strategică (UPSP)
- Consiliul local (președinții comisiilor consultative de specialitate și secretarul Consiliului)
- Primărie (Primarul, specialistul în domeniul regimului funciar și contabilul șef)
- Comunitatea oamenilor de afaceri (directorii sau reprezentanții principalilor structuri economice din localitate)
- Instituțiile educaționale (directorul școlii și al grădiniței de copii)
- Organizațiile non-guvernamentale (reprezentanți ai ONG-ilor ce activează în domeniul protecției mediului, social, apărarea drepturilor omului și de tineret)
- Reprezentanți ai grupurilor vulnerabile.

În implementarea strategiei responsabilitățile de bază ale CIS vor fi:

- Planificarea implementării acțiunilor
- Elaborarea și promovarea adoptării deciziilor privind acțiunile de implementare
- Coordonarea activităților de implementarea acțiunilor și proiectelor de dezvoltare
- Coordonarea activităților de atragere a surselor financiare alternative în scopul realizării problemelor identificate
- Monitorizarea implementării planului de acțiuni
- Elaborarea rapoartelor și prezentarea lor către Consiliul Local
- Acordarea asistenței tehnice și consultative în domeniile relevante dezvoltării localității conform prezentei strategii
- Elaborarea și dezbateră proiectelor prioritare de dezvoltare
- Analiza deciziilor privind diverse probleme ale satului
- Elaborarea și inițierea modificărilor în strategie
- Elaborarea studiilor și proiectelor de dezvoltare etc.

CIS își va desfășura activitatea în ședințe care se vor desfășura cel puțin o dată în lună.

Forumul Cetățenesc, în număr de 80-90 persoane, întrunește toți membrii Comitetelor de Sectoare, Grupurile de inițiativă din localitate, Comisia de Implementare a Strategiei. Ședințele Forumului se vor face

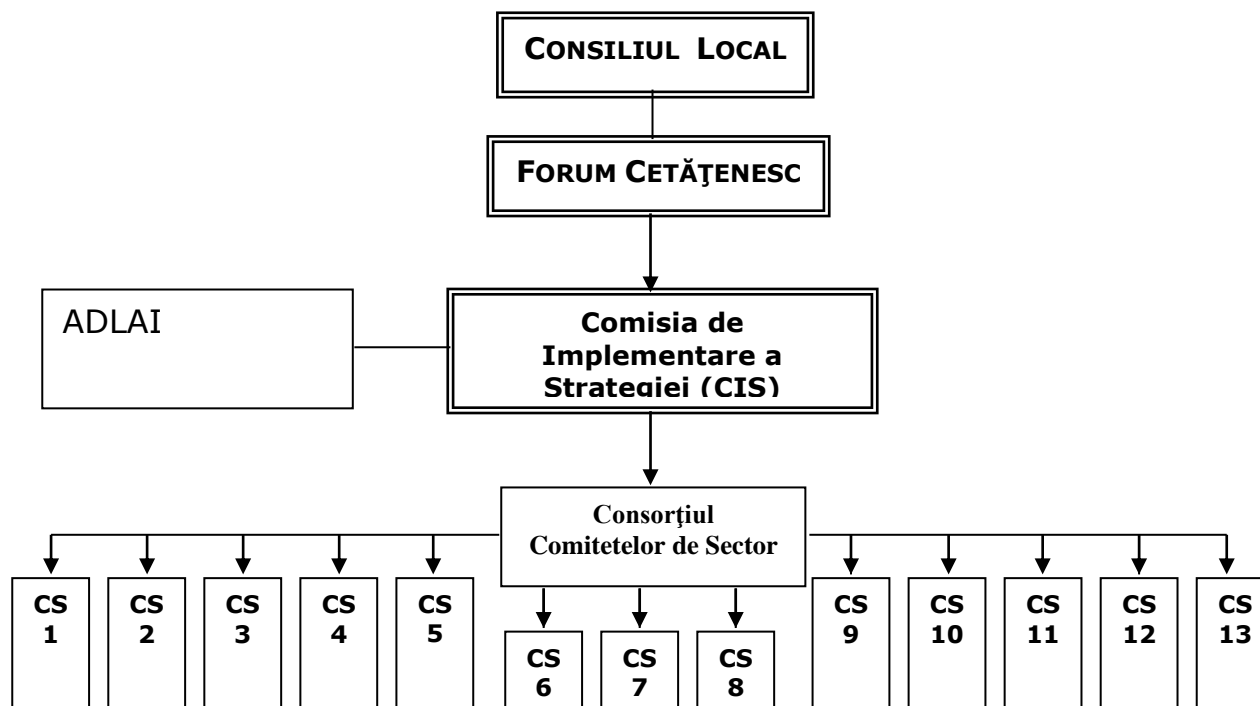
o dată în trimestru. Competențele Forumului Comunității sunt:

- Avizare și punerea în dezbateră a rapoartelor și proiectelor propuse de CIS
- Asigurarea cadrului participativ și organizatoric pentru implementarea Strategiei Corjeuți
- Propunerea și discutarea modificărilor în Strategia Corjeuți
- Actualizarea planului și reactualizarea Strategiei.
- Propagarea Concepțului de Dezvoltare Durabilă
- Consultarea (CIS, Comitetelor de sectoare, APL) privind măsurile planului local de acțiuni.
- Inițierea unor noi studii și proiecte
- Asigurarea transparenței în activitatea APL privind implementarea Strategiei

Un rol important în procesul de implementare a strategiei îl are Consiliul Local, care se va ocupa nemijlocit de monitorizarea și evaluarea procesului de implementare a Strategiei. Competențele Consiliului local se vor axa pe :

- Coordonarea activităților de antrenare a populației în acțiunile de realizare a proiectelor
- Promovarea dialogului permanent cu locuitorii, asigurarea transparenței în activitatea APL
- Încurajarea Voluntarilor în diverse activități publice
- Stimularea și coordonarea conlucrării actorilor comunității în realizarea obiectivelor comune ale Strategiei
- Parteneriatul cu APL, ONG, agenții economici în cea ce privește implementarea, monitorizarea și evaluarea Strategiei.

O verigă aferentă a structurii de monitorizare și implementare este Agenția de Dezvoltare Locală și Atragerea Investițiilor. Competența ei este de a atrage investiții și acordarea asistenței tehnice în elaborarea proiectelor.

Structura cadrului instituțional de monitorizare și implementare a Strategiei de Dezvoltare Durabilă Corjeuți

7.2.2 Raportarea și Indicatorii de monitorizare

Raportarea implementării strategiei se va efectua prin elaborarea și prezentarea de către responsabilii de implementare a rapoartelor trimestriale către CIS privind realizarea planului de acțiuni și a obiectivelor specifice. Anual CIS va prezenta Consiliul Local raportul de evaluare a implementării Strategiei.

Evaluarea implementării Strategiei se va efectua prin analiza indicatorilor de performanță. Pentru fiecare acțiune planificată sunt stabiliți anumiți indicatori de implementare care vor fi monitorizați. În baza informațiilor furnizate de la responsabilii de implementare, beneficiari sau instituții specializate se vor stabili nivelul și gradul de implementare a acțiunilor și atingere a obiectivelor fixate.

Obiectiv Strategic 1. Dezvoltarea și îmbunătățirea calității infrastructurii și serviciilor publice

Program	Indicatori de monitorizare
<p>Renovarea și extinderea infrastructurii utilităților publice și sociale</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Planul urbanistic aprobat • Planul de amenajare a teritoriului aprobat • Centrul de plasament pentru bătrâni funcțional • Numărul de beneficiari ai Centrului de plasament pentru bătrâni • Centrul multifuncțional pentru persoane în etate funcțional • Numărul de beneficiari ai centrul multifuncțional pentru persoane în etate • Numărul de fântâni de izvor amenajate și hlorate • Zona de agrement pe malul iazului amenajată • Numărul de beneficiari ai terenului de joacă pentru copii • Numărul de clădiri accesibilizate prin construirea a km de drum și trotuar • Numărul de bănci instalate • Nivelul de dotare al insituțiilor educative • Numărul de izvoare renovate • Teren de sport și agrement pentru tineret amenajat • Casa de cultură dotată cu echipament • Numărul de piloni echipați cu instalații de iluminare funcționale • Suprafața instituțiilor educative reparată • Cantina socială funcțională • Numărul de beneficiari ai cantinei sociale • Gospodărie satullă funcțională • Suprafața sălii sportive a gimnaziului reparată • Nivelul de dotare al sălii sportive a gimnaziului • Terenul sportiv al gimnaziului amenajat • Localul pentru măsuri culturale pentru tineret amenajat

Obiectiv Strategic 1. Dezvoltarea și îmbunătățirea calității infrastructurii și serviciilor publice	
Program	Indicatori de monitorizare
Creșterea capacităților instituționale ale instituțiilor publice și sociale	<ul style="list-style-type: none"> • Numărul de persoane în etate asistați de către tineri • Numărul de beneficiari ai cercurilor și cluburilor pe interese • Nivelul de dotare tehnico-materiale și didactice a grădiniței de copii

Obiectiv Strategic 2. Asigurarea unei dezvoltări economice echilibrate	
Program	Indicatori de monitorizare
Promovarea, susținerea și dezvoltarea antreprenoriatului (business-ului mic și mijlociu)	<ul style="list-style-type: none"> • Numărul de meșteri locali • Numărul de km de drumuri de acces • Baza de date a potențialului investițional elaborată • Ghidul investițional elaborat
Dezvoltarea capacității de inovare și modernizare tehnologică	<ul style="list-style-type: none"> • Cantitatea de producție agricolă competitivă și ecologic pură • Nivelul de dotare în agricultură cu tehnologii moderne • Suprafața terenurilor agricole acoperite cu sistem de irigare • Suprafața terenurilor agricole consolidate • Numărul de unități de transport noi/ moderne de tehnică agricolă

Obiectiv Strategic 3. Protejarea și nepoluarea mediului ambiant	
Program	Indicatori de monitorizare
Reducerea nivelului de poluare a mediului ambiant	<ul style="list-style-type: none"> • Numărul de boli gastrointestinal în scădere • Numărul de beneficiari ai sistemului de canalizare • Serviciul satului de salubritate funcțional • Numărul de fântâni de izvor curățate și amenajate • Suprafața pășunilor eficient folosite • Gunoistea locală amenajată conform standardelor • Numărul gunoistilor spontane și neautorizate lichidate • Numărul de fântâni reparate și curățate cu apă potabilă pură • Numărul de urne instalate • Nivelul de educare ecologică la populație • Suprafața de spații verzi și fâșii forestiere de protecție

Obiectiv Strategic 4. Consolidarea capacităților cadrului instituțional	
Program	Indicatori de monitorizare
Asigurarea implementării Planului de Dezvoltare a Capacităților pentru anii 2017-2027	<ul style="list-style-type: none"> • Numărul cursurilor de instruire organizate pentru funcționari publici și numărul de beneficiari • Numărul de persoane instruite în managementul public • Numărul de parteneriate stabilite • Numărul de proiecte realizate • Postul local de radio funcțional • Numărul de ascultători ai postului de radio • Numărul de ediții al buletinului informativ al primăriei • Numărul de beneficiari informați

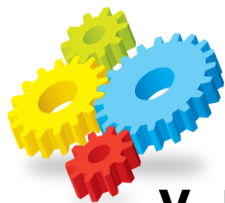
7.3 Riscuri și Impedimente de Implementare

Realizarea efectivă a acțiunilor propuse în Strategia de dezvoltare poate fi împiedicată de prezența anumitor riscuri și impedimente de implementare. Riscurile și impedimentele aferente implementării strategiei de dezvoltare pot fi divizate în două categorii: (i) interne și (ii) externe.

Domeniu	Descriere
Riscuri și impedimente interne	
Managementul implementării strategiei	<ul style="list-style-type: none"> . Confruntări de interese privind implementarea strategiei . Prevalarea intereselor personale . Resurse financiare limitate . Lipsa capacităților de atragere a investițiilor
Parteneriat	<ul style="list-style-type: none"> . Neconlucrarea autorităților publice locale cu sectorul de afaceri și comunitatea . Indiferența și neimplicarea populației în susținerea activităților . Lipsa de experiență a structurilor societății civile și neimplicarea lor . Neimplicarea partenerilor naționali și internaționali
Dezvoltarea economică	<ul style="list-style-type: none"> . Lipsa interesului din partea comunității de afaceri în dezvoltarea bazei economice locale . Dependența sectorului agrar de condițiile naturii
Social	<ul style="list-style-type: none"> . Resurse limitate pentru acordarea asistenței sociale . Pauperizarea continuă a populației . Imigrarea forței de muncă
Mediu	<ul style="list-style-type: none"> . Nedorința populației de a conștientiza pericolul folosirii apei poluate asupra sănătății lor . Lipsa doritorilor de a presta servicii de salubritate
Riscuri și impedimente externe	
Cadrul politico-juridic	<ul style="list-style-type: none"> . Instabilitatea cursului politic . Contradicția și instabilitatea legislației în vigoare

Domeniu	Descriere
Relații parteneri exter	<ul style="list-style-type: none">. Lipsa conlucrării cu autoritățile publice raionale și centrale. Micșorarea cuantumului transferurilor de la bugetul raional
Starea economiei	<ul style="list-style-type: none">. Potențial investițional redus. Inaccesibilitatea piețelor de desfacere de peste hotare. Infrastructură de afaceri nedezvoltată. Risc de țară

V. Planul de acțiuni

8.1 Obiectiv Strategic 1. Dezvoltarea și îmbunătățirea calității infrastructurii și serviciilor publice

Program	Acțiuni/proiecte	Perioada de implementare	Responsabil	Cost estimativ, Lei	Surse potențială de finanțare
Renovarea și extinderea infrastructurii utilităților publice și sociale	Elaborarea planului urbanistic	2017-2020	Primarul Primăria, Consiliul Local,	100 mii	Surse atrase, Buget local
	Elaborarea planului de amenajare a teritoriului	2017-2020	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	50 mii	Surse atrase, Buget local
	Amenajarea fântânilor părăsite din sat și dezinfectarea acestora	2017-2027	Primăria, Consiliul Local, ADLAI	80 mii	Surse atrase, Buget local
	Amenajarea parcului local cu construcții pentru joacă	2017-2018	Primarul Primăria, Consiliul Local,	50 mii	Surse atrase, Buget local
	Amenajarea a unei zone de agrement pe malul iazului (Bulhac)	2017-2020	Primarul Primăria, Consiliul Local,	50 mii	Surse atrase, Buget local
	Instalarea băncilor publice	2017-2018	Primarul, Primăria, Consiliul Local,	20 mii	Primăria, CL, ADLAI, SAI
	Amenajarea terenului de joacă a grădiniței de copii "Miorița"	2017-2018	Primarul, Primăria, Consiliul Local,	50 mii	Primăria, CL, ADLAI, SAI
	Reparația exterioară a edificiului grădiniței de copii "Miorița"	2017-2019	Primarul, Primăria, Consiliul Local,	1 mln	Surse atrase, Buget local
	Reparația exterioară a edificiului primăriei Corjeuți	2017-2019	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	500mii	Surse atrase, Buget local

Amenajarea unui teren de sport și agrement pentru tineret, multifuncțional (stadionul satului) (parcul de lângă liceu)	2018-2020	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	200 mii	Surse atrase, Buget local
Reconstrucția, reparația capitală și dotarea casei sportive de pe stadion.	2018-2027	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	5 mln	Surse atrase, Buget local
Iluminarea străzilor pe timp de noapte	2017-2027	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	250 mii	Surse atrase, Buget local
Crearea și dotarea cantinei sociale în incinta IMSP a CS Corjeuți	2020-2027	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	500 mii	Surse atrase, Buget local
Canalizare stradală pentru străzile supuse inundației	2019-2022	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	20 mii	Surse atrase, Buget local
Construcția pantelor de acces pentru persoane cu dizabilități la trotuare și instituții	2018-2022	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	20 mii	Surse atrase, Buget local
Reparația și redeschiderea Casei de deservire (atelierului de reparație a îmbrăcăminteii, încălțăminteii)	2020-2027	Primăria, Consiliul Local, ADLAI, agent economic	200 mii	Surse atrase, Buget local
Deschiderea unui centru pentru copii (artă plastică, dans, școală muzicală ect) în incinta casei de cultură.	2018-2022	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	50 mii	Surse atrase, Buget local
Deschiderea unui centru de reabilitare fizică în incinta IMSP CS Corjeuți	2020-2022	Primăria, Consiliul Local, ADLAI, agent economic	850 mii	Surse atrase, Buget local
Deschiderea centrului de tineret și sport multifuncțional.	2019-2022	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	1.050 mii	Surse atrase, Buget local

Deschiderea unei secții de staționar la Centrul medicilor de familie, cu plasarea pe perioada de iarnă a persoanelor social vulnerabile, bătrânilor.	2019-2024	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	1 mil	Surse atrase, Buget local
Construcția unui azil pentru bătrâni în incinta CS	2020-2027	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	3 mil	Surse atrase, Buget local
Deschiderea serviciului veterinar.	2018-2022	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	50 mii	Surse atrase, Buget local
Construcția unei case pentru servicii funerare la înțrarea în cimitir, amenajarea existent și cel vechi.	2018-2022	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	500 mii	Surse atrase, Buget local
Instalarea / construcția WC-urilor publice	2017-2022	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	50 mii	Surse atrase, Buget local
Instalarea sistemului video securitate la instituțiile publice, pe străzile principale, la agenții economici, la casele individuale.	2019-2022	Primăria, Consiliul Local, ADLAI, agent economic	500 mii	Surse atrase, Buget local
Reparația Primăriei în interior	2017-2017	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	600 mii	Surse atrase, Buget local
Procurarea unei case de locuit cu destinația de amenajare a muzeului satului.	2019-2026	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	80 mii	Surse atrase, Buget local
Reparația caitală a străzilor locale: Mihai Eminescu (fosta Independenței), Gh. Banariuc, Uzinelor, Nucarilor, Nufărul Alb	2017-2022	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	3 mil	Surse atrase, Buget local

	Reparația și asfaltarea drumurilor interurbane (Corjeuți – Caracușenii Vechi)	2017-2022	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	500 mii	Surse atrase, Buget local
	Construcția trotuarelor de-a lungul străzilor Ștefan cel Mare, M. Eminescu.	2018-2027	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	2 mil	Surse atrase, Buget local
	Restaurarea și amenajarea monumentelor istorice și culturale	2018-2021	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	50 mii	Surse atrase, Buget local
	Deschiderea rutei de transport public local	2019-2025	Primăria, Consiliul Local, ADLAI, agent economic	50 mii	Surse atrase, Buget local
	Procurarea unei unități de transport public	2019-2025	Primăria, Consiliul Local, ADLAI, agent economic	200 mii	Surse atrase, Buget local
	Amenajarea, întreținerea, iluminarea opririlor pentru transportul public,.	2018-2027	Primăria, Consiliul Local, ADLAI, agent economic	150 mii	Surse atrase, Buget local
	Instalarea indicatoarelor de circulație, fișilor de micșorare a vitezei.	2017-2022	Primăria, Consiliul Local, ADLAI, Minister Transport	100 mii	Surse atrase, Buget local
	Instalarea indicatoarelor la străzi și case.	2018-2025	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	300 mii	Surse atrase, Buget local
Creșterea capacităților instituționale ale instituțiilor publice și sociale	Promovarea programului de asistență socială acordate de tineret pentru persoane în etate	2020-2027 Permanent	Primarul Primăria, Consiliul Local, asistenta sociala	30 mii	Surse atrase, Buget local

Îmbunătățirea fondului de carte al bibliotecii publice.	2017-2027 anual	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	60 mii	Surse atrase, Buget local
Reconstrucția unui edificiu în bibliotecă publică	2025-2027	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	200 mii lei	Surse atrase, Buget local
Eficientizarea energetică a instituțiilor publice, educative	2020-2027	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	60 mii	Surse atrase, Buget local
Aplicarea resurselor de energie regenerabilă la instituțiile publice	2020-2027	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	60 mii	Surse atrase, Buget local

8.2 Obiectiv Strategic 2. Asigurarea unei dezvoltări economice echilibrate

Program	Acțiuni/proiecte	Perioada de implementare	Responsabil	Cost estimativ, Lei	Surse potențială de finanțare
Promovarea, susținerea și dezvoltarea antreprenori atului (business-ului mic și mijlociu)	Crearea unei baze de date a potențialului investițional	2018-2027 Lunar	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	25 mii	Surse atrase, Buget local
	Elaborarea Ghidului investițional	2018-2022	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	50 mii	Surse atrase, Buget local
	Deschiderea centrului de atragere a investițiilor	2019-2022	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI		Surse atrase, Buget local
	Dezvoltarea meșteșugăritului local.	2018-2027	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	500 mii	Surse atrase, Buget local

Program	Acțiuni/proiecte	Perioada de implementare	Responsabil	Cost estimativ, Lei	Surse potențială de finanțare
	Deschiderea unui complex turistic	2019-2027	Primăria, Consiliul Local, ADLAI, agent economic		Surse atrase, Buget local
	Deschiderea centrului de frumusețe, cosmetologic, frizerie.	2019-2026	Primăria, Consiliul Local, ADLAI, agent economic		Surse atrase, Buget local
	Deschiderea unui centru de fitnes, de bouling.	2020-2027	Primăria, Consiliul Local, ADLAI, agent economic		Surse atrase, Buget local
	Deschiderea unei mini-fabrici de prelucrare a producției locale (cartofului)	2020-2027	Primăria, Consiliul Local, ADLAI, agent economic		Surse atrase, Buget local
Dezvoltarea capacității de inovare și modernizare tehnologică	Promovarea și utilizarea tehnologiilor moderne în agricultură și creșterea produselor agricole competitive și ecologic pure	2018-2027	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	25 mii	Surse atrase, Buget local
	Renovarea și extinderea rețelei de irigare a terenurilor agricole	2018-2024	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	2 mln	Surse atrase, Buget local
	Consolidarea terenurilor agricole	2018-2024	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	80 mii	Surse atrase, Buget local
	Crearea stației de deservire a tehnicii agricole.	2018-2024	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	1 mln	Surse atrase, Buget local

Program	Acțiuni/proiecte	Perioada de implementare	Responsabil	Cost estimativ, Lei	Surse potențială de finanțare
	Promovarea și aplicarea eficienței energetice în sectorul de afaceri	2018-2025	Primăria, Consiliul Local, ADLAI, agent economic		Surse atrase, Buget local

8.3 Obiectiv Strategic 3. Protejarea și nepoluarea mediului ambiant

Program	Acțiuni/proiecte	Perioada de implementare	Responsabil	Cost estimativ, Lei	Surse potențială de finanțare
Reducerea nivelului de poluare a mediului ambiant	Amenajarea unei gunoiști autorizate, cu construcția îngrădirii, și a unei linii de reciclare a deșeurilor.	2019-2027	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	2 mil	Surse atrase, Buget local
	Instalarea sistemului de supraveghere la gunoiște.	2026-2027	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	20 mii	Surse atrase, Buget local
	-Crearea serviciului satulul de colectare, transportare și prelucrare a deșeurilor	2024-2027	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	250 mii	Surse atrase, Buget local
	-Dotarea serviciilor de colectare și transportare a deșeurilor cu tehnică și utilaje moderne.	2024-2027	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	1500 mii	Surse atrase, Buget local
	Lichidarea gunoistilor spontane și neautorizate	2017-2027 anual	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	10 mii	Surse atrase, Buget local

Curățirea albiei râului Lopatinca	2017-2027 anual	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	100 mii	Surse atrase, Buget local
Construcția sistemului de canalizare și a stațiilor de epurare.	2018-2027	Primarul, Primăria, Consiliul Local, ADLAI	3300 mii	Surse atrase, Buget local
Amenajarea, curățarea fântînilor de pe câmp și a izvoarelor, inclusiv izvorul "Șiputul lui Ursache"	2018-2027 anual	Primăria, Consiliul Local, ADLAI, SAI	150 mii	Surse atrase, Buget local
Ameliorarea și administrarea eficientă a pășunilor	2018-2027 anual	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	150 mii	Surse atrase, Buget local
Construcția unei fântîni arteziene noi în partea de est a satului str. G. Vieru	2018-2019	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	1100mii	Surse atrase, Buget local
Monitorizarea calității apei potabile din fântâni și dezinfectarea periodică a lor	Anual	Primarul, Primăria, Consiliul Local	50 mii	Surse atrase, Buget local
Repararea și curățarea fântânilor artiziene publice	Anual	Primarul, Primăria, Consiliul Local	80 mii	Surse atrase, Buget local
Instalarea urnelor de gunoi pe întreg teritoriul localității	2017-2020	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	15 mii	Surse atrase, Buget local
Promovarea culturii ecologice a populației	2017-2027	Primăria, Consiliul Local, ADLAI	100 mii	Surse atrase, Buget local
Identificarea și valorificarea resurselor naturale locale (nisip, lut, apă, etc)	2017-2027	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	50 mii	Surse atrase, Buget local

Soluționarea problemei cu câinii vagabonzi, crearea unui azil.	2020-2023	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	75 mii	Surse atrase, Buget local
Plantarea a 10 ha de pădure, fîșii foristiere, pe marginea drumurilor.	2017-2027 anual	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	15 mii	Surse atrase, Buget local

8.4 Obiectiv Strategic 4. Consolidarea capacităților cadrului instituțional

Program	Acțiuni/proiecte	Perioada de implementare	Responsabil	Cost estimativ, Lei	Surse potențială de finanțare
Asigurarea implementării Planului de Dezvoltare a Capacităților pentru anii 2017-2027	Cursuri de instruire pentru specialiștii din domeniul public	2017-2027	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	21 mii	Surse atrase, Buget local
	Eficientizarea parteneriatelor regionale și transfrontaliere	2017-2027	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	100 mii	Surse atrase, Buget local
	Îmbunătățirea capacității de management al proiectelor și atragere a finanțărilor	anual	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	8,5 mii	Surse atrase, Buget local
	Organizarea vizitelor de studiu și schimbului de experiență în managementul public	2017-2027	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	30 mii	Surse atrase, Buget local
	Crearea postului local de radio	2018-2020	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI	750 mii	Surse atrase, Buget local

Editarea buletinului informativ al primăriei	2019-2027 permanent	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI, SAI	10 mii	Surse atrase, Buget local
Amenajarea a 4 panouri de informare publică	2018-2022	Primăria, Consiliul Local, ADLAI		Surse atrase, Buget local
Elaborarea paginii web a localității	2017-2027	Primarul, Primăria, Consiliul Local, ADLAI		Surse atrase, Buget local
Stabilirea relațiilor de colaborare / înfrățire cu alte localități	2017-2027	Primarul Primăria, Consiliul Local, ADLAI		Surse atrase, Buget local

ABREVIERI

a. – anul

ADLAI – Agenția de Dezvoltare Locală și Atragerea Investițiilor

AEÎC – asociația de economii și împrumut a cetățenilor

AO – asociație obștească

AP – administrația publică

APL – administrația publică locală

CIS – comisia pentru implementarea strategiei

CL – consiliul local

CPL – consiliul participativ local

CR – Consiliul Raional

GI – grup de inițiativă

ha – hectar

ICPA - Institutul de Cercetări pentru Pedologie și Agronomie

ÎI – întreprindere individuală

km – kilometru

MRU – managementul resurselor umane

ONG – organizație non – guvernamentală

or. – orașul

PPP – parteneriat public - privat

s. – satul

SAI – specialist pentru atragere investiții

SRL – societate cu răspundere limitată

TIC – tehnologii informaționale computerizate

USPS – unitatea specializată pentru planificare strategică

• Puncte slabe a localității

- Majoritatea populației este antrenată în lucrările agricole,
 - Este prezent fenomenul migrațional,
 - Numărul șomerilor este în creștere,/ Lipsa locurilor de muncă,
 - Numărul populației satului în descreștere,
 - Lipsa centrului comunitar,
 - Starea economică precară,
 - Pensii mici,
 - Potențialul redus al administrației publice locale de a ajuta categoriile social-vulnerabile,
 - Baza tehnico-materială insuficientă a casei de cultură
 - Lipsa unui edificiu mai mare pentru bibliotecă,
 - Lipsa specialiștilor în casa de cultură,
 - Lipsa cercurilor de dans, muzică, instrumental ect.
 - Lipsa unei școli sportive, sală pentru sport;
 - Lipsa specialiștilor competenți în domeniul sportului
 - Lipsa unui staționar pentru bolnavi în CS;
 - Lipsa cabinetelor de fizioterapie și reabilitare în CS
 - Stadionul public nu este amenajat cu mijloacele necesare pentru desfășurarea măsurilor sportive
-
- Majoritatea tehnicii agricole are un grad de uzură ridicat,
 - Ramura serviciilor slab dezvoltată,
 - Lipsa pieței de desfacere pentru producția locală,
 - Lipsa sistemului de canalizare,
 - În comună nu există locații de cazare turistică,
 - Acces limitat la serviciile de infrastructură pentru persoane vulnerabile
-
- Lipsa zonelor de odihnă,

- Depozitarea incorectă, neorganizată și inexistența metodelor de neutralizare a deșeurilor,
- Scăderea suprafețelor de teren cu plantații multianuale.
- Migrația tineretului la orașe și plecarea la muncă peste hotarele țării.
- Lipsa sprijinului financiar pentru organizarea diverselor măsuri cultural-sportive.
- Stadionul public nu este amenajat cu mijloacele necesare pentru desfășurarea măsurilor sportive.
- Predomină transferurile din bugetul de stat, orientate pentru un număr limitat de acțiuni,
- Lipsa în cadrul primăriei a posturilor de specialist urbanist și jurist,
- Veniturile bugetului satului sunt orientate pentru un număr limitat de acțiuni,
- Lipsa unui parteneriat public – privat,
- În localitate nu activează careva instituție obștească care să implementeze acțiuni de advocacy pentru grupuri vulnerabile specifice

Concluzii și recomandări

Astfel, pentru depășirea dificultăților enunțate sunt lansate unele recomandări:

- APL trebuie să facă față unor provocări majore în comunitate: dependența de agricultură a economiei locale, populație afectată de migrație, număr important de asistați care necesită un suport financiar substanțial.
- Dependența mare de agricultură impune necesitatea diversificării economiei locale.
- Un număr mare de persoane cu grad de invaliditate impune dezvoltarea infrastructurii de acces la serviciile instituțiilor din localitate.
- Primarul și funcționarii primăriei își asumă un număr important de responsabilități, inclusiv delegate, fără a avea suficiente competențe, personal, timp și resurse financiare. Acest fapt afectează grav calitatea actului guvernării locale.
- Se impune necesitatea atragerii tinerilor specialiști, cu abilități de scriere a proiectelor investiționale în beneficiul comunității.
- De contribuit la ridicarea nivelului de implicare a ONG locale în atragerea surselor financiare.
- Promovarea imaginii localității pe plan național și internațional.
- Elaborarea în comun cu agenții economici a proiectelor investiționale pentru investiții străine.
- Identificarea atuurilor / Elemente care conferă posesorului superioritate/ specifice ale localității și dezvoltarea

acestora.

- Susținerea dezvoltării serviciilor publice prestate de către ONG-urile din localitate.
- Inaugurarea unei pagini WEB a satului, prin care se va putea mediatiza viața localității și a APL.
- Prevederea unor fonduri pentru perfecționarea continuă a angajaților primăriei, în vederea asigurării unor servicii publice calitative.
- Elaborarea și lansarea unor proiecte de finanțare majore orientate spre soluționarea unor probleme de proporții.
- Perfecționarea mecanismului de stabilire a relațiilor de colaborare și parteneriat inclusiv internațional.
- Dezvoltarea serviciilor publice în localitate cum ar fi: croitorii, frizerii, servicii de reparații a hainelor, încălțăminte, servicii auto, iluminarea străzilor pe timp de noapte, salubritate, amenajare, inverzire, canalizare, parcuri publice și de agrement, stadioane și spații sportive.
- Preluarea unor bune practici de colaborare de care se dispune în alte primării.
- Îmbunătățirea calității comunicării administrației locale cu populația necesită crearea și amenajarea unui loc pentru întruniri/comunicări în aer liber și agrement pentru beneficiarii de servicii publice.
- Bugetul local este foarte dependent de transferuri din exterior, veniturile locale fiind mici și greu de prognozat, deși primăria realizează un volum mai mare de venituri decât cele planificate.
- Promovarea parteneriatelor transfrontaliere se impune pentru un număr mare de necesități ale populației în cadrul unor proiecte moldo-ucrainene.